

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

10 ΣΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΣΕΕ

προς την

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

& ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

Αθήνα, Αύγουστος 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΟΣ

I. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	1
II. ΝΕΑ ΒΑΣΗ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΜΕ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ	8
III. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ, ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΚΑΙ "ΚΟΚΚΙΝΩΝ" ΔΑΝΕΙΩΝ	11
IV. ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΥΠΑΑΝ ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΠΙΣΤΩΤΩΝ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΕΤΩΝ	14
V. ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ "ΕΚΤΑΚΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ"	16
VI. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΤΩΝ "ΕΝΤΟΣ ΚΡΙΣΗΣ ΜΜΕ"	17
VII. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΑΔΙΚΙΩΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΜΕ	18
VIII. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΑΦΡΥΝΣΕΩΝ	21
IX. ΑΠΟΔΟΧΗ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΣΕΕ ΓΙΑ ΛΥΣΗ ΣΤΟΝ ΟΑΕΕ	29
X. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	34

**ΥΠΟΜΝΗΜΑ 10 ΣΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΣΕΕ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ:**

**Ι. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ**

Αποτελεί κοινή ομολογία πως κατά τη διάρκεια της εξαετούς ύφεσης που διανύουμε, ο επιχειρηματικός κόσμος βίωσε μία άνευ προηγουμένου καταστροφική εμπειρία, με αποτέλεσμα να τίθεται σε αμφιβολία η βιωσιμότητα χιλιάδων επιχειρήσεων, κυρίως των μικρομεσαίων, ενώ τα στοιχεία από την Ελληνική Στατιστική Αρχή και από πρωτογενείς έρευνες του Ινστιτούτου Εμπορίου και Υπηρεσιών (INEMY) της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ), που αφορούν στη συρρίκνωση του καταγεγραμμένου κύκλου εργασιών και της απασχολησιμότητας στον κλάδο, είναι πλήρως κατατοπιστικά. Ενδεικτικά αναφέρεται πως μέσα σε μία εξαετία (ΕΛ.ΣΤΑΤ: Απρίλιος 2014/Απρίλιος 2008) ο **τζίρος** των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο χώρο του εμπορίου καταβαραθρώθηκε κατά **36,1% (40%-50%** σύμφωνα με έρευνες, ενώ για το ίδιο χρονικό διάστημα (2008-2013) περίπου 130.000 εμπορικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) έβαλαν λουκέτο, σε αντίθεση με τον περιορισμένο αριθμό εκείνων που άνοιξαν (45.000), με τη συνολική καθαρή απώλεια να ανέρχεται σε 85.000 επιχειρηματικές μονάδες. Επιπροσθέτως, πρέπει να τονιστεί η κατακόρυφη πτώση του συνολικού αριθμού των **απασχολουμένων** στον κλάδο του εμπορίου (ΕΛ.ΣΤΑΤ: Α' Τρίμηνο 2014/Α' Τρίμηνο 2008) κατά **25,1%**, με την κατηγορία των **εργοδοτών** να εμφανίζει την μεγαλύτερη υποχώρηση **(-35,8%)**, ακολουθούμενη από τις αντίστοιχες των μισθωτών **(-21,8%)** και των **αυτοαπασχολούμενων (-21,1%)**.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία και με γνώμονα τη δεδομένη βούλησή μας να συνδράμουμε στο σχεδιασμό και στην επιλογή λύσεων που θα βοηθήσουν την μικρομεσαία ελληνική επιχείρηση να επιβιώσει και να αναπτυχθεί, κάτι που ακράδαντα πιστεύουμε ότι είναι επιθυμία και στόχος όλων, παραθέτουμε ομαδοποιημένα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι μικρομεσαίοι της

αγοράς και διατυπώνουμε τις ενδεδειγμένες, απόλυτα ρεαλιστικές κατά την άποψή μας, λύσεις.

Οι διαπιστώσεις που παρατίθενται στη συνέχεια καθώς και οι προτεινόμενες λύσεις στηρίζονται στην επεξεργασία των στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί στο πλαίσιο του Έργου «Πρόγραμμα Υποστήριξης Μικρών Εμπορικών Επιχειρήσεων», που υλοποιείται από την ΕΣΕΕ με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ. Η επισήμανση αυτή είναι σημαντική για να γίνει κατανοητό και αμοιβαία αποδεκτό, ότι οι αναφορές αντικατοπτρίζουν την απόλυτη πραγματικότητα που βιώνει σήμερα η μικρομεσαία εμπορική επιχείρηση και αποτελούν τη μοναδική ρεαλιστική βάση, προκειμένου να στηριχθεί ο σχεδιασμός αντιμετώπισης των προβλημάτων και εξόδου από την κρίση.

Από την επεξεργασία των έως σήμερα στοιχείων, τα βασικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις σε ποσοστό που υπερβαίνει το 50%, εστιάζονται στον τομέα της χρηματοοικονομικής διαχείρισης και ειδικότερα στις σχέσεις με το Τραπεζικό Σύστημα. Περιγράφοντας το πρόβλημα, εντοπίζουμε ταυτόχρονα τις αιτίες, η αντιμετώπιση των οποίων αποτυπώνει με τη σειρά της τη ρεαλιστική και αποτελεσματική λύση.

Αναλυτικότερα:

1. Θέματα κάλυψης των καθημερινών αναγκών της συνήθους λειτουργίας των επιχειρήσεων:

- Οι περισσότερες επιχειρήσεις αντιμετώπισαν μία μονομερή, χωρίς προειδοποίηση πολλές φορές, δραστική μείωση των ορίων χρηματοδότησης τους εκ μέρους των τραπεζών, και μία γενικότερη επιδείνωση των όρων δανεισμού. Οι τράπεζες αντιμετώπισαν το δικό τους πρόβλημα ρευστότητας μειώνοντας τη ρευστότητα των πελατών τους.
- Η κατάσταση είναι ακόμη δυσκολότερη για τις εμπορικές επιχειρήσεις που έχουν προμηθευτές στο εξωτερικό. Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα δεν επέδειξε την απαιτούμενη ικανότητα και ευελιξία στο να καλύψει όχι μόνο τις προκαταβολές που ζητούνται αλλά ούτε τις εγγυήσεις, προκειμένου να εκτελούνται κανονικά οι παραγγελίες. Λόγω αυτού του

προβλήματος διαταράχθηκαν εμπορικές σχέσεις πολλών ετών που είναι πλέον δύσκολο να αποκατασταθούν.

- Το συναλλακτικό κύκλωμα των ελληνικών επιχειρήσεων, που χρησιμοποιεί μεταχρονολογημένες επιταγές σε μεγάλο βαθμό, δεν είναι εύκολο να προσαρμοστεί με την επιβαλλόμενη ταχύτητα, στη νέα κατάσταση που έχει δημιουργήσει η απόφαση των τραπεζών για δραστική, προληπτική πολλές φορές, μείωση του αριθμού των χορηγούμενων φύλλων επιταγών προς τις επιχειρήσεις - πελάτες τους. Οι τράπεζες, ακόμη αλλάζουν, προς το δυσμενέστερο βεβαίως, τα κριτήρια αξιολόγησης με βάση τα οποία αποδέχονται επιταγές πελατών των δανειοληπτών τους, ως κάλυμμα χορηγούμενης πίστωσης, χωρίς προειδοποίηση. Η ενέργεια αυτή επιβαρύνει τη ρευστότητα των επιχειρήσεων με ανεπανόρθωτες πολλές φορές συνέπειες (σφράγιση επιταγών, καταχώρηση στα δυσμενή στοιχεία του ΤΕΙΡΕΣΙΑ κλπ.).

Η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του προβλήματος της χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι η δημιουργία αναπτυξιακής τράπεζας ειδικά για αυτές. Η πρόταση της ΕΣΕΕ είναι η δημιουργία μιας Αναπτυξιακής Τράπεζας Μικρών Επιχειρήσεων (ΑΤΜΕ) ειδικού σκοπού με τραπεζικές εγγυοδοτικές και χρηματοδοτικές δυνατότητες, για τις ΜμΕ. Στην κατεύθυνση αυτή μπορούν να αξιοποιηθούν οι δομές των Συνεταιριστικών Τραπεζών.

Βασικός στόχος θα είναι η συγκέντρωση - συγχώνευση όλων των προγραμμάτων ανάπτυξης στην ΑΤΜΕ και η άμεση προώθησή τους με ενιαίο τρόπο καθώς επίσης και η παροχή μικρό-δανείων, "micro finance" αποκλειστικά στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η νέα Αναπτυξιακή Τράπεζα, μαζί με το Ελληνικό Επενδυτικό Ταμείο ΕΤ/ΙΓΓ θα μπορεί να έχει πρωτεύοντα και όχι συμπληρωματικό ρόλο, ενώ παράλληλα θα αναπτύξει ένα δυναμικό - στοχευμένο management, σε σημεία που οι άλλες Τράπεζες δεν μπορούν να προσεγγίσουν, μέσω απλών - τυποποιημένων χρηματοδοτικών προϊόντων για την άμεση ανταπόκριση στο πρόβλημα της ρευστότητας και των εγγυήσεων της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας.

Φαίνεται ότι η πρότασή μας αυτή αρχίζει να γίνεται αντικείμενο μελέτης από την Πολιτεία, δεδομένης της πρόσφατης απόφασης του Προέδρου του ΕΤΕΑΝ (4-8-2014) για τον μετασχηματισμό του Ταμείου σε αναπτυξιακή τράπεζα. Ωστόσο, το ΕΤΕΑΝ έχει μία πολύ συγκεκριμένη και χρήσιμη αποστολή και εμείς προτιμούμε την υλοποίηση της πρότασής μας μέσω των δομών των συνεταιριστικών τραπεζών.

2. Θέματα υποστήριξης επενδύσεων και αναπτυξιακών ενεργειών

(καινοτομία, εξωστρέφεια κλπ.). Η προφανής αιτία της μειωμένης ρευστότητας λόγω πτώσης του κύκλου εργασιών της επιχείρησης ευθύνεται για ένα μέρος μόνο του προβλήματος. Σημαντική ευθύνη έχουν επίσης:

- Οι έντονα γραφειοκρατικές διαδικασίες και η έλλειψη διάθεσης εκ μέρους των τραπεζών στην υποδοχή αιτημάτων για αξιοποίηση προγραμμάτων, είτε κρατικών/κοινοτικών ενισχύσεων, είτε των προγραμμάτων του ΕΤΕΑΝ. Το δίκτυο των τραπεζικών καταστημάτων, στην πλειοψηφία του, δε διαθέτει την αναγκαία γνώση και εμπειρία ώστε να ενημερώνει σωστά, να κατευθύνει τους πελάτες στις κατάλληλες επιλογές και να εξυπηρετεί με ταχύτητα τα αιτήματα.
- Σημαντική συνιστώσα του αυξημένου διοικητικού κόστους, αποτελεί η έλλειψη μίας ομογενοποιημένης πλατφόρμας αιτήσεων που συμπληρώνονται και υποβάλλονται από τους ενδιαφερομένους στα τραπεζικά ιδρύματα και η απουσία ενός κοινού report που εκδίδουν σε μηνιαία βάση οι ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης (ΕΤΕΑΝ).
- Οι όροι που τίθενται από τις τράπεζες για την ικανοποίηση αιτημάτων χρηματοδότησης ή παροχής εγγυήσεων είναι υπερβολικά δυσμενείς. Για τη χορήγηση π.χ. μιας εγγυητικής επιστολής, που θα χρησιμοποιηθεί για τη λήψη προκαταβολής επιχορήγησης από εγκεκριμένο πρόγραμμα, ζητείται ως κάλυμμα ισόποση δέσμευση στον λογαριασμό όψεως της επιχείρησης, κάτι που είναι προφανές ότι ακυρώνει εντελώς τη διευκόλυνση λήψης της προκαταβολής.

- Οι τράπεζες για την υποστήριξη των επενδυτικών σχεδίων των επιχειρήσεων, εξακολουθούν σε μεγάλο βαθμό να στηρίζονται στην αξιολόγηση των παρεχομένων εξασφαλίσεων (εμπράγματος και προσωπικών) και όχι στην αξιολόγηση των προοπτικών της επένδυσης και της βιωσιμότητας της επιχείρησης.

3. Το μεγάλο θέμα των ρυθμίσεων των καθυστερημένων οφειλών:

- Οι επιχειρήσεις, που οφείλουν και βρίσκονται σε αδυναμία εξυπηρέτησης των υποχρεώσεών τους, αντιμετωπίζονται περίπου ως «εχθροί» από τις τράπεζες. Ζητείται από τον δανειολήπτη να είναι «συνεργάσιμος» - και αυτό είναι σωστό – αλλά τις περισσότερες φορές οι ίδιες οι τράπεζες δεν είναι συνεργάσιμες. Έχει καταγραφεί μεγάλος αριθμός περιπτώσεων, που, ενώ ο πελάτης υποβάλλει αίτημα ρύθμισης εγγράφως στην τράπεζά του, είτε δεν παίρνει ποτέ απάντηση, είτε η τράπεζα, μέσω εισπρακτικών εταιριών και δικηγορικών γραφείων, συνεχίζει τις ενέργειες αναγκαστικής είσπραξης, είτε -στην καλύτερη περίπτωση- λαμβάνει μία απόφαση ρύθμισης που καταφανώς δεν μπορεί να εξυπηρετηθεί από τον πελάτη. Το αποτέλεσμα σε όλες τις περιπτώσεις είναι η οφειλή να προσauζάνεται με δυσβάστακτα επιπλέον βάρη (τόκους υπερημερίας, δικαστικά και άλλα έξοδα) και η επιχείρηση να οδηγείται στη χρεωκοπία.
- Αποτελεί αδήριτη ανάγκη η θέσπιση ενός πλαισίου προστασίας των «εντός της κρίσεως μικρομεσαίων επιχειρήσεων», στο οποίο θα εντάσσονται εκείνοι οι επιχειρηματίες, οι οποίοι εξαιτίας των δυσμενών συνεπειών της οικονομικής κρίσης που άρχισαν να γίνονται απτές το 2009, δηλώνουν αδυναμία ανταπόκρισης στις ληξιπρόθεσμες και τρέχουσες υποχρεώσεις τους. Το προτεινόμενο πλαίσιο οφείλει να διακρίνεται από μεγαλύτερη ελαστικότητα και από τη θέσπιση ηπιότερων όρων μεταχείρισης των εντασσόμενων σε αυτό, από την πλευρά των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.
- Οι περισσότερες επιχειρήσεις οφείλουν σε περισσότερες από μία τράπεζες ενώ ταυτόχρονα έχουν υποχρεώσεις προς το Δημόσιο, τα Ασφαλιστικά

τους Ταμεία και τους προμηθευτές τους. Επειδή τα αιτήματα ρύθμισης, όταν αυτά εξετάζονται, αντιμετωπίζονται από την κάθε τράπεζα χωριστά, οι όροι που τίθενται για την αποπληρωμή, αθροιστικά, διαμορφώνουν ένα ύψος δόσης που είναι εντελώς εξωπραγματικό, συγκρινόμενο με τις οικονομικές δυνατότητες της επιχείρησης.

- Τα δανειακά τραπεζικά προϊόντα που προτείνονται για την υλοποίηση των ρυθμίσεων δεν έχουν την απαραίτητη ευελιξία για να προσαρμόζονται στις λογικές απαιτήσεις κάθε περίπτωσης. Πολλές μικρές ελληνικές εμπορικές επιχειρήσεις έχουν έντονο εποχικό χαρακτήρα (επιχειρήσεις π.χ. των νησιών και των τουριστικών περιοχών της χώρας μας). Σε αυτές τις επιχειρήσεις ένα δοσολόγιο που προβλέπει ισόποσες μηνιαίες δόσεις δεν μπορεί να εξυπηρετηθεί. Για την εξεύρεση λύσεων, οι οποίες προφανώς δεν είναι εύκολες, θα πρέπει να υπάρξει συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων μερών, με τη βασική κατεύθυνση να είναι ευθύνη της πολιτείας.

Η ΕΣΕΕ μέσω Προγραμμάτων Υποστήριξης Επιχειρήσεων, μπορεί να παρέχει συμβουλές και υποστήριξη για την αναγκαία από τη πλευρά των επιχειρήσεων προσαρμογή και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης και να κατευθύνει τις επιχειρήσεις να μετέχουν στα προγράμματα μέσω των φορέων των κοινωνικών εταίρων ώστε:

- Να εφαρμόζουν μεθόδους αποδοτικότερης οικονομικής διαχείρισης και μείωσης του λειτουργικού τους κόστους.
- Να κατανοούν τις πραγματικές ανάγκες ρευστότητάς τους και να αναζητούν την κατάλληλη κάθε φορά πηγή χρηματοδότησης.
- Να αντιμετωπίζουν το σύνολο των υποχρεώσεών τους με τον ενδεδειγμένο, ανάλογα με τις συνθήκες, τρόπο και να θέτουν ρεαλιστικές προτεραιότητες.
- Να προγραμματίζουν τις ταμειακές τους ροές ώστε να είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους.

- Να ενημερώνονται για τις συνθήκες της αγοράς και του ανταγωνισμού και να προσαρμόζουν ευέλικτα το σχεδιασμό τους.
- Να εφαρμόζουν τεχνικές αποτελεσματικότερης εσωτερικής οργάνωσης και να αξιοποιούν τη σύγχρονη τεχνολογία.

Υποστηρίζεται με άλλα λόγια ο επιχειρηματίας, προκειμένου να καταστεί περισσότερο αποτελεσματικός, δημιουργικός και συνεργάσιμος.

Θα πρέπει και από την άλλη πλευρά να διαμορφωθεί ένα περιβάλλον πιο φιλικό για την ελληνική μικρή και μεσαία επιχείρηση, μέσα στο οποίο θα της δοθεί η δυνατότητα όχι μόνο να αντλεί την αναγκαία κάθε φορά ρευστότητα αλλά και να βρίσκει αποτελεσματική διέξοδο από το σημερινό φαύλο κύκλο της υπερχρέωσης και των μη εξυπηρετούμενων οφειλών.

Μία από τις σημαντικότερες προτεραιότητες θα πρέπει να αποτελέσει η εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής χρήσης των κεφαλαίων που διατίθενται μέσω των προγραμμάτων κρατικών ενισχύσεων και επιδότησης δανεισμού ή εγγυοδοσίας και για να επιτευχθεί αυτό χρειάζεται αποτελεσματικός μηχανισμός στο τραπεζικό σύστημα. Οι βασικές αρχές θα πρέπει να διακρίνονται από:

- Απλότητα και σαφήνεια των προβλεπόμενων διαδικασιών.
- Πλήρη ενημέρωση και άρτια εκπαίδευση των λειτουργών του τραπεζικού δικτύου.
- Παροχή ενημέρωσης και συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους πελάτες.
- Αλλαγή του τρόπου αξιολόγησης των αιτημάτων, με βαρύτητα στην απόδοση και βιωσιμότητα και όχι στις εξασφαλίσεις.
- Διαμόρφωση ενός ενιαίου πλαισίου παροχής διευκολύνσεων για ρυθμίσεις καθυστερημένων οφειλών. Μία αποτελεσματική αντιμετώπιση του θέματος θα πρέπει να προβλέπει τουλάχιστον τα εξής:

α) Η ρύθμιση να καλύπτει το σύνολο των υποχρεώσεων (του

Δημοσίου και των Ασφαλιστικών συμπεριλαμβανομένων).

β) Να «καθαρίζεται» η οφειλή από καταχρηστικές ή υπερβολικές χρεώσεις με τις οποίες έχει επιβαρυνθεί.

γ) Οι λύσεις να σχεδιάζονται προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες συνθήκες της κάθε επιχείρησης. Οριζόντιες λύσεις συνήθως ευνοούν τους οικονομικά ισχυρότερους, οι οποίοι αποτελούν τη μειοψηφία ενώ αφήνουν εκτός την συντριπτική πλειοψηφία των δυνητικά δικαιούχων.

δ) Να προτάσσεται η βιωσιμότητα της επιχείρησης έναντι του χρόνου εξόφλησης της οφειλής, γεγονός που ισοδυναμεί με τη δυνατότητα αναπροσαρμογής (προς τα κάτω) του αρχικώς προβλεπόμενου ύψους των δόσεων.

Εύκολα συνάγεται το συμπέρασμα πως η δημιουργία του παραπάνω πλαισίου και των υποστηρικτικών του μηχανισμών, θα επιβαρύνει τις τράπεζες με σημαντικό κόστος, η κάλυψη του οποίου πρέπει να διερευνηθεί αν μπορεί να καλυφθεί μέσω κονδυλίων του ΕΣΠΑ, χωρίς να θέτει σε κίνδυνο τις καταθέσεις των πελατών τους.

II. ΝΕΑ ΒΑΣΗ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΜΕ

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ

Η ΕΣΕΕ με επιστολές της προς τους Υπουργούς Ανάπτυξης και Οικονομικών επισημαίνει ότι έχουν ήδη περάσει 17 ολόκληρα χρόνια, που οι τότε Ελληνικές Τράπεζες ίδρυσαν την «Τειρεσίας Α.Ε.», αναθέτοντάς της να προστατεύσει την εμπορική πίστη, τις τραπεζικές συναλλαγές και να μειώσει τις επισφάλειες, μέσω της ανάπτυξης και της διαχείρισης αρχείων δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς. Όμως, από τότε μέχρι σήμερα πολλά άλλαξαν στον τραπεζικό κλάδο και ουδείς αμφιβάλλει πλέον ότι ο διατραπεζικός συνεταιρισμός του Τειρεσία με τις σημερινές μετέχουσες τράπεζες χρήζει σημαντικών τροποποιήσεων και κυρίως αξιοποίησης του από τις ελληνικές επιχειρήσεις. Τα ισχύοντα χρονικά όρια τήρησης των αρχείων αρνητικών δεδομένων μπορεί να ήταν απαραίτητα το 1997, όταν και δημιουργήθηκε η εταιρεία, ωστόσο δεν

δικαιολογούνται σήμερα, που η αγορά πλέον έχει μηχανοργανωθεί και η κοινωνία μας έχει ενστερνιστεί πλήρως την **ευρωπαϊκά προερχόμενη αρχή της δεύτερης ευκαιρίας**. Στο πλαίσιο αυτό ήδη ξεκίνησε συνεργασία με τις υπηρεσίες του Τειρεσία η οποία θα ανακοινωθεί επίσημα τον Σεπτέμβριο.

Η χρήση των στοιχείων και η διατήρησή τους στην σημερινή μορφή προκαλεί στρεβλώσεις και ιδιαίτερα αρνητικές οικονομικές συνέπειες στην ίδια την αγορά, την οποία υποτίθεται ότι αποσκοπούν να εξυγιάνουν. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι είναι αναγκαίος ο εκσυγχρονισμός και ο επαναπροσδιορισμός του τρόπου και του χρόνου τήρησης των αρνητικών οικονομικών δεδομένων των συναλλασσομένων με τις Τράπεζες.

Το πλαίσιο των προτάσεων της ΕΣΕΕ αναφορικά με τις αλλαγές στον Τειρεσία περιγράφονται στα παρακάτω 12 σημεία:

1. Εφαρμογή Τειρεσία «δύο ταχυτήτων» με διαφορετική βαρύτητα για τις επιχειρήσεις που ενεγράφησαν προ κρίσης και εντός κρίσης, δηλαδή από το 2009 μέχρι σήμερα.
2. Καθιέρωση «Point System» για την τελική εγγραφή της οποιασδήποτε απαίτησης και μόνο εφόσον περάσουν 30 ημέρες από την τελική πάροδο της προθεσμίας για την κατά νόμο πληρωμή.
3. Προσαρμογή του Βορειο-Αμερικανικού μοντέλου «credit score» στην ελληνική πραγματικότητα με την εφαρμογή «βαθμολογίου» και κριτήρια το ιστορικό πληρωμών, την χρήση διαθέσιμης πίστωσης, το ιστορικό βάθος της πίστωσης, τον αριθμό αιτήσεων και τους τύπους πίστωσης.
4. Εφαρμογή του διεθνούς συστήματος αξιολόγησης «R»- «account ratings» με 10 κατηγορίες πληρωμών από R0 έως και R9. Αν οι πληρωμές γίνονται χωρίς καθυστέρηση τότε ο υπόχρεος αξιολογείται με R1. Η χειρότερη κατηγορία «κακού χρέους» είναι η R9, ενώ οι ενδιάμεσες κατηγορίες υποδεικνύουν από ένα έως τρεις μήνες καθυστέρηση.
5. Στοιχεία σφραγισμένων επιταγών ή/και απλήρωτων συναλλαγματικών να διαγράφονται υποχρεωτικά αμέσως μετά την εξόφλησή τους και μετά την προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών εξόφλησης.

6. Στοιχεία ανεξόφλητων σφραγισμένων επιταγών ή/και απλήρωτων συναλλαγματικών να διατηρούνται στο αρχείο, ανάλογα με το ποσό, από 3 έως 5 χρόνια.
7. Οι διαταγές πληρωμής να διατηρούνται στο αρχείο του Τειρεσίας για 3 χρόνια. Οι πλειστηριασμοί και οι κατασχέσεις να διατηρούνται στο αρχείο για 4 χρόνια.
8. Οι αιτήσεις πτωχεύσεων πρέπει να διατηρούνται σε εμπιστευτικό αρχείο. Επιμένουμε ιδιαίτερα στο σημείο αυτό, δεδομένου ότι αίτηση πτώχευσης μπορεί να υποβάλλει εναντίον του επιχειρηματία ο οποιοσδήποτε και οποιουδήποτε χρηματικού ύψους δανειστής του, χρησιμοποιώντας την ως απλό μέσο πίεσης για την εξόφληση.
9. Οι πληροφορίες για κηρυχθείσες πτωχεύσεις πρέπει να διαγράφονται από το αρχείο μέσα σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα από την κήρυξή τους. Κατά τον τρόπο αυτό, ο πτωχεύσας δεν θα τίθεται στο κοινωνικό περιθώριο, δεν θα μετατρέπεται σε πολίτη κατώτερης κατηγορίας και δεν θα του αφαιρείται το δικαίωμα στην δεύτερη ευκαιρία.
10. Ο «λευκός» Τειρεσίας θα πρέπει να πάψει να υφίσταται. Είναι παράλογο να τηρούνται στοιχεία για τον ενήμερο οφειλέτη, ο οποίος δεν πληρώνει μία φορά την δόση στην ώρα του ή κρίνεται υποκειμενικά ως «μελλοντικά επισφαλής» από τις τράπεζες.
11. Η γραφειοκρατία για την διαγραφή θα πρέπει να περιοριστεί και να αυτοματοποιηθεί. Η τρέχουσα διαδικασία είναι επίπονη, μακροχρόνια και πολυέξοδη, χρειάζεται πάντοτε την συνδρομή δικηγόρου και συνιστά ταλαιπωρία για τον εξοφλήσαντα οφειλέτη, που σίγουρα δεν χρειάζεται.
12. Άμεση αποκατάσταση στην περίπτωση λάθους, αφού οι επιπτώσεις ειδικά σε έναν επιχειρηματία μπορεί να έχουν καθοριστικό αποτέλεσμα στην βιωσιμότητα της επιχείρησής του, ενώ πλήττεται ανεπανόρθωτα η φήμη και η αξιοπιστία του, που ειδικά σήμερα έχει ανεκτίμητη αξία.

Η ΕΣΕΕ, σε καμία περίπτωση, δεν ζητά την πλήρη διαγραφή του ιστορικού των οικονομικών στοιχείων όσων δεν ήταν συνεπείς, ούτε άφεση αμαρτιών για όσους

υπήρξαν κακοπληρωτές εκ συστήματος, αλλά προτείνει πρακτικές αλλαγές, για όσους έχουν αποδείξει ότι αξίζουν μία δεύτερη ευκαιρία, όσο είναι ακόμα ενεργοί στην αγορά. Οι αναπροσαρμογές, που προτείνονται από την ΕΣΕΕ, εφαρμόζονται διεθνώς. Με το βαθμολόγιο και το σύστημα αξιολόγησης που προτείνουμε, εκσυγχρονίζεται το όλο πλαίσιο «μέτρησης» της εμπορικής πίστης, εξισώνονται δικαιώματα και υποχρεώσεις, αίρονται οι αδικίες και παράλληλα μειώνεται περαιτέρω ο κίνδυνος των επισφαλειών στην αγορά.

ΙΙΙ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ, ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΚΑΙ "ΚΟΚΚΙΝΩΝ" ΔΑΝΕΙΩΝ

Η ΕΣΕΕ, αναφερόμενη στο θέμα των «κόκκινων» δανείων, το οποίο **βαίνει συνεχώς διογκούμενο**, ζητάει νέα ρύθμιση των επιχειρηματικών οφειλών, καθώς τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδας αναφορικά με τα μη εξυπηρετούμενα εταιρικά δάνεια, προκαλούν έντονο προβληματισμό και απόγνωση τόσο στους εκπροσώπους της αγοράς όσο και στους υπεύθυνους άσκησης/χάραξης κυβερνητικής πολιτικής. Ενδεικτικά αναφέρεται πως κατά τη διάρκεια του Α΄ Τριμήνου του τρέχοντος έτους, από τα 116 δις χορηγηθέντων επιχειρηματικών δανείων, τα 42 εξ αυτών έχουν χαρακτηριστεί ως μη εξυπηρετούμενα, με αποτέλεσμα η αναλογία των «κόκκινων» δανείων επί του συνόλου να διαμορφώνεται στο 36,2%, καταγράφοντας αύξηση σε σύγκριση με το 2013 (32,0%). Ακόμη πιο απογοητευτική είναι η εικόνα που προκύπτει για τις χορηγήσεις αξίας 23 δις ευρώ που έχουν λάβει οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις από τα πιστωτικά ιδρύματα, με το ποσοστό των καθυστερούμενων δανείων να ανέρχεται στα 10,8 δις ευρώ ή στο 47% επί του συνόλου.

Ως εκ τούτου, η μόνη βιώσιμη λύση αμφίδρομης ωφέλειας/χρησιμότητας τόσο για τους δανειολήπτες όσο και για τα τραπεζικά ιδρύματα, αποτυπώνεται στην - επικαιροποιημένη βεβαίως- **επανενεργοποίηση του μοναδικού νομικού πλαισίου που έχει υπάρξει έως σήμερα, του νόμου 3816/2010**. Στο συγκεκριμένο νόμο, που επιδέχεται βελτιώσεις και προσαρμογές στο σήμερα, είχαν δικαίωμα υπαγωγής όλες οι επιχειρήσεις με ληξιπρόθεσμες οφειλές

τουλάχιστον 3 μηνών προς τα πιστωτικά ιδρύματα από επιχειρηματικό δάνειο. Στις πιθανές βελτιώσεις προτείνεται, σε μη καταγγελλθείσες συμβάσεις, η αποπληρωμή να έχει διάρκεια ίση με τον συμβατικό χρόνο, με δικαίωμα διαπραγμάτευσης για επέκταση. Στις καταγγελλθείσες συμβάσεις, η αποπληρωμή να ξεπερνά τον συμβατικό χρόνο αλλά να μην ξεπερνά συνολικά τα 10 έτη. Τα 2 πρώτα έτη να καταβάλλονται μόνο τόκοι και εν συνεχεία ισόποσες περιοδικές δόσεις. Στις καταγγελλθείσες συμβάσεις ανοικτού ή αλληλόχρεου λογαριασμού, η αποπληρωμή να πραγματοποιείται σε 10 έτη με ισόποσες μηνιαίες δόσεις. Ο υπολογισμός των τόκων να γίνεται με συμβατικό επιτόκιο ενήμερης οφειλής. Από την δημοσίευση του νόμου να παγώνουν τα αναγκαστικά μέτρα κατά των οφειλετών που αποφάσισαν την υπαγωγή τους σε αυτόν. Παράλληλα, στο συγκεκριμένο νόμο θα μπορούσαν να υπαχθούν και όσες επιχειρήσεις είχαν ενήμερες οφειλές στα πιστωτικά ιδρύματα αλλά αντιμετώπιζαν προβλήματα στην εξυπηρέτησή τους. Στην περίπτωση αυτή, οι επιχειρήσεις προτείνεται να είχαν μία εκ των ακόλουθων επιλογών:

- Περίοδο χάριτος ενός έτους, χωρίς καταβολή τόκων και κεφαλαίου με αντίστοιχη παράταση της συμβατικής διάρκειας του δανείου και κεφαλαιοποίηση των τόκων στη λήξη της περιόδου χάριτος.
 - Αναστολή για μία 2ετία της χρεολυτικής αποπληρωμής του άληκτου κεφαλαίου με αντίστοιχη παράταση της συμβατικής διάρκειας του δανείου και καταβολή των τόκων στην διάρκεια της αναστολής.
 - Παράταση της συμβατικής διάρκειας του δανείου κατά 4 έτη.
- Στην περίπτωση καταγγελίας σύμβασης ανοικτού ή αλληλόχρεου λογαριασμού μετά την έναρξη ισχύος του νόμου, δίνονταν στον οφειλέτη τα ακόλουθα δικαιώματα:
- Να αποπληρώσει το κατάλοιπο του λογαριασμού σε 10 έτη με ισόποσες μηνιαίες τοκοχρεολυτικές δόσεις, καταβάλλοντας κατά το πρώτο έτος μόνο τόκους. Για τον υπολογισμό των τόκων ισχύει το συμβατικό επιτόκιο.

- Αν μειωθεί ή δεν ανανεωθεί μονομερώς από το πιστωτικό ίδρυμα το πιστωτικό όριο της σύμβασης, μπορεί να εξοφλήσει το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού σε 10 έτη.

Στον σχετικό νόμο, θα πρέπει να υπάρχει πρόνοια και για τα δάνεια που είχαν χορηγηθεί σε πυρόπληκτες περιοχές, με 2ετή αναστολή της χρεολυτικής αποπληρωμής του δανείου, αντίστοιχη παράταση της συμβατικής διάρκειας και καταβολή των τόκων στην διάρκεια της αναστολής.

Ωστόσο ο νόμος θα πρέπει να προβλέπει επίσης ένταξη στις ρυθμίσεις του για τα δάνεια που είχαν ληφθεί με την εγγύηση του πρώην ΤΕΜΠΜΕ, πράγμα που πρέπει να θεραπευθεί με την νέα ρύθμιση. Ως γνωστό έχει παραταθεί η προθεσμία εξόφλησης των δανείων από τις επιχειρήσεις που είχαν ενταχθεί σε προγράμματα του πρώην ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ και νυν ΕΤΕΑΝ. Με τροπολογία δόθηκε ετήσια παράταση της ημερομηνίας λήξης ομολόγων τα οποία βρίσκονταν στην κατοχή της ΕΤΕΑΝ ΑΕ στις 10 Αυγούστου 2014 (περίπου 750 εκ. από τα αρχικώς εκδοθέντα συνολικής ονομαστικής αξίας 1,5 δις ευρώ) που προέρχονται από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ και καθορίστηκαν οι λεπτομέρειες εφαρμογής του τρόπου αντικατάστασης των ομολόγων, της τιμής αποτίμησης, της απόδοσης των δεδουλευμένων τόκων και της επιστροφής τους στο Ελληνικό Δημόσιο.

Με την ψήφιση της συγκεκριμένης διάταξης και με τη σχετική κοινή Υπουργική Απόφαση, δημιουργούνται οι συνθήκες για την παράταση των δανείων που έχουν λάβει μικρομεσαίοι από το ΕΤΕΑΝ.

Στις προϋποθέσεις παράτασης υπάγονται όχι μόνο οφειλές από τα προγράμματα εγγυήσεων δανείων κεφαλαίων κίνησης (α' και β' φάση) που είχαν χορηγηθεί από το πρώην ΤΕΜΠΜΕ, αλλά και οφειλές και εγγυήσεις από το σύνολο των προγραμμάτων του ΤΕΜΠΜΕ και το ΕΤΕΑΝ. Σχετικά με την κατάπτωση των εγγυήσεων του ΕΤΕΑΝ, πρέπει να ορισθούν ρυθμίσεις και λεπτομέρειες, ώστε οι εξασφαλίσεις που καλύπτουν τα εγγυημένα από το ΕΤΕΑΝ δάνεια να λειτουργούν υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

IV. ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΥΠΑΑΝ ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ

ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΠΙΣΤΩΤΩΝ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΕΤΩΝ

Η νομοθετική προστασία της βιώσιμης "εντός κρίσης" επιχείρησης αποδεσμεύει ουσιαστικά τα σχέδια εξυγίανσης των επιχειρήσεων από τα δικαστήρια, ο ρόλος των οποίων περιορίζεται στην έγκριση του σχεδίου αναδιάρθρωσης (business plan) που συμφωνείται μεταξύ πιστωτών και οφειλετών, δηλαδή των διοικήσεων των υπερχρεωμένων επιχειρήσεων.

Η πρόταση νόμου του υπουργείου Ανάπτυξης, που έχει αποσταλεί προς διαβούλευση στις τράπεζες, προβλέπει ουσιαστικά τη συμφωνία των δύο μερών, πιστωτών και οφειλετών, για τη ρύθμιση των επιχειρηματικών χρεών, με την προϋπόθεση ότι το σχέδιο εξυγίανσης φέρει την έγκριση του 60% των πιστωτών, στο οποίο περιλαμβάνεται το 40% των τυχόν εμπράγματων εξασφαλίσεων.

Πρόκειται για ρύθμιση που δεσμεύει το σύνολο των πιστωτών της επιχείρησης, οι απαιτήσεις των οποίων ρυθμίζονται, ακόμη και αν δεν είναι συμβαλλόμενοι στη συμφωνία.

Για την εξυγίανση της επιχείρησης, η πρόταση αφήνει τη δικαιοδοσία που θα κρίνει τη βιωσιμότητά της στις τράπεζες, οι οποίες σε συνεργασία με τις διοικήσεις μπορούν να επιστρατεύσουν όλα τα διαθέσιμα εργαλεία, όπως κεφαλαιοποίηση χρεών και ρύθμιση του δανείου σε συνδυασμό με την αντίστοιχη δυνατότητα διαγραφής οφειλών από προσ αυξήσεις προς το Δημόσιο και «κούρεμα» οφειλών, ενώ μπορεί να χρησιμοποιηθεί και κάθε άλλο «πρόσφορο μέσο». Οι επιχειρηματίες που θα έχουν καταλήξει σε σχετική συμφωνία με τους πιστωτές μπορούν να κάνουν αίτηση υπαγωγής σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου. Η αίτηση θα πρέπει να συζητηθεί εντός διμήνου από την υποβολή της και το δικαστήριο θα πρέπει εντός μηνός από τη συζήτηση, να αποδεχθεί την αίτηση και να εκδώσει την απόφαση. Το δικαστήριο δύναται να απορρίψει την αίτηση σε περίπτωση που δεν του έχουν παρασχεθεί όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, ενώ κατά της απορριπτικής απόφασης επιτρέπεται η υποβολή έφεσης εντός τριάντα ημερών. Η νομοθετική πρόταση του υπουργείου Ανάπτυξης έχει ισχύ δύο ετών, επιχειρώντας να συμβάλει στην επίλυση του

ζητήματος των «κόκκινων» επιχειρηματικών δανείων στο κρίσιμο μεταβατικό διάστημα έως την ανάκαμψη της οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται συγκεκριμένες προθεσμίες για την ένταξη των μικρών επιχειρήσεων με αριθμό εργαζομένων έως 9 άτομα και τζίρο έως 900.000 ευρώ, κάτι που βρίσκει την ΕΣΕΕ ως επί το πλείστον σύμφωνη με την πρόταση νόμου.

Η ίδια πρόταση επιφυλάσσει κίνητρα και για τις τράπεζες, στη λογική της δυνατότητας κάλυψης της ζημίας από τη διαγραφή χρεών από τη φορολογία. Το θέμα αναμένεται ωστόσο ότι θα εξεταστεί συνολικά στο πλαίσιο της επικείμενης ρύθμισης για την αναβαλλόμενη φορολογία που εξετάζεται για τις τράπεζες. Όσον αφορά την επεξεργασία του σχεδίου ρύθμισης των "κόκκινων" δανείων, από την Τράπεζα της Ελλάδος, είτε είναι επιχειρηματικά, είτε στεγαστικά παρουσιάζονται τρεις λύσεις με βάση το ελάχιστο ενοίκιο, δίνοντας αντίστοιχες τρεις επιλογές στους υπερχρεωμένους δανειολήπτες:

1. Σύμβαση Χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) μεταβιβάζοντας την κυριότητα και μισθώνοντας το ακίνητο για τουλάχιστον μια πενταετία.
2. Πώληση και ενοικίαση ακινήτου (sale and lease back) με παραχώρηση του δικαιώματος διαμονής για μία ελάχιστη περίοδο έναντι μισθώματος.
3. Εθελοντική παράδοση του ενυπόθηκου ακινήτου σε περίπτωση πλήρους οικονομικής αδυναμίας να κρατήσει το ακίνητο μέσω ενοικίασης.

Οι λύσεις του leasing και sale & lease back διευκολύνουν επί της ουσίας τις τράπεζες να μην καταγράψουν τεράστιες ζημιές από τις χαμηλές τιμές του πλειστηριασμού, αλλά και τους δανειολήπτες να κερδίσουν 3-5 χρόνια, προσδοκώντας την αντικατάσταση του παλαιού δανείου με νέο μικρότερου υπολοίπου, ώστε να μπορέσει να ανακτήσει τη κυριότητα του ακινήτου.

Σε περίπτωση οφειλών της επιχείρησης στους εργαζόμενους να προβλέπεται εξόφληση του χρέους σε 12 μήνες, με τη προϋπόθεση ότι εξαιρούνται, από τη ρύθμιση ποσά οφειλών από μη απόδοση ΦΜΥ για μη καταβληθείσες αμοιβές μισθωτών υπηρεσιών. Σε κάθε περίπτωση, στόχος είναι η ενίσχυση της εξωδικαστικής διαδικασίας, με τη συνεννόηση πιστωτών και οφειλετών και υπό την καθοδήγηση ειδικών οικονομικών εμπειρογνομόνων και συμβούλων.

V. ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ "ΕΚΤΑΚΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ"

Η πρόταση νόμου δίνει επίσης τη δυνατότητα για υπαγωγή στη διαδικασία ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων, χωρίς δεσμευτική ισχύ για το σύνολο των πιστωτών με την προϋπόθεση ότι στη ρύθμιση συναινεί το 50% του συνόλου των απαιτήσεων, στο οποίο περιλαμβάνεται το 30% των τυχόν εμπράγματων απαιτήσεων και ότι σε αυτή συναινούν ένα ή περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα. Οι επιχειρηματίες μπορούν να κάνουν τη σχετική αίτηση, συνοδευόμενη από έκθεση εμπειρογνώμονα της επιλογής του οφειλέτη. Η αίτηση πρέπει να εκδικαστεί εντός διμήνου από το αρμόδιο Πολυμελές Πρωτοδικείο και η απόφαση θα πρέπει να εκδοθεί εντός ενός μήνα από τη συζήτηση. Αν και η νέα νομοθετική πρόταση που έχει επεξεργαστεί το υπουργείο δεν ενδίδει στις τραπεζικές πιέσεις για ανάληψη του μάνατζμεντ υπερχρεωμένων επιχειρήσεων από τις τράπεζες, χωρίς την έγκριση της γενικής συνέλευσης των μετόχων, τους δίδει ένα σημαντικό όπλο για την ταχεία εκκαθάριση επιχειρήσεων που βρίσκονται στο χείλος του γκρεμού και δεν έχουν χαρακτηριστικά βιωσιμότητας. Πρόκειται για τη δυνατότητα που δίνει στο 40% των πιστωτών (το ποσοστό είναι υπό διαβούλευση με τις τράπεζες) να προχωρήσουν, υπό την καθοδήγηση του ειδικού διαχειριστή, ο οποίος θα είναι ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο, στην πώληση ή την εκκαθάριση εν λειτουργία της επιχείρησης. Η διαδικασία ονομάζεται «Εκτακτη διαδικασία ειδικής διαχείρισης» και οι προθεσμίες υποβολής της αίτησης στο δικαστήριο από τους πιστωτές και έκδοσης της απόφασης από το Πολυμελές Πρωτοδικείο είναι ανάλογες με αυτές των συναινετικών λύσεων. Με την αποδοχή της αίτησης, το δικαστήριο ορίζει τον προτεινόμενο από τους αιτούντες ειδικό εκκαθαριστή, ο οποίος αναλαμβάνει την εξουσία των καταστατικών οργάνων της διοίκησης και διαχείρισης της επιχείρησης. Ο ίδιος συγκαλεί μέσα σε 45 ημέρες από την εγκατάστασή του στην επιχείρηση, τη συνέλευση των μετόχων στην οποία εισηγείται τη διενέργεια πλειοδοτικού διαγωνισμού για την αγορά του συνόλου της επιχείρησης ή μέρους των περιουσιακών της στοιχείων. Η συνέλευση αποφασίζει με απλή πλειοψηφία

και στην περίπτωση που απορρίψει την πρόταση, ο οφειλέτης οδηγείται σε πτώχευση, ενώ διαφορετικά υλοποιείται το σχέδιο πώλησης της επιχείρησης. Η ΕΣΕΕ συμφωνεί και εκτιμά ότι η απειλή για ταχεία εκκαθάριση της επιχείρησης θα λειτουργήσει ως μέσο πίεσης προς τις διοικήσεις που δεν συναινούν σε πρόγραμμα αναδιάρθρωσης, κάνοντας κατάχρηση της ιδιότητας του μετόχου.

VI. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΗΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΤΩΝ "ΕΝΤΟΣ ΚΡΙΣΗΣ ΜΜΕ"

Προτείνεται η αναθεώρηση των διοικητικών και ποινικών κυρώσεων στη φορολογική νομοθεσία του ν. 2523/1997 καθώς και η διαγραφή των καταχρηστικών προσαυξήσεων και των υπερβολικών προστίμων από ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο με μακροπρόθεσμη ρύθμιση των οφειλών με δόσεις που φθάνουν έως και τις 100. Αντίστοιχη ρύθμιση να ισχύσει και για το τυχόν υπόλοιπο των προσαυξήσεων που δεν έχει διαγραφεί. Η αναδιάρθρωση των οφειλών προς το Δημόσιο και τους ασφαλιστικούς φορείς θα πρέπει να γίνει με τη **διαγραφή των πάσης φύσεως προσαυξήσεων και προστίμων** που έχουν επιβληθεί ως προς οφειλές που κατέστησαν υπερήμερες **κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου του 2010 έως και σήμερα**. Η εξόφληση των οφειλών της επιχείρησης προς την εφορία και το ΙΚΑ, όπως αυτές έχουν σήμερα, να γίνουν σε ισόποσες άτοκες μηνιαίες δόσεις και να εκτείνεται σε περίοδο μέχρι 10 ετών, ενώ η ίδια περίοδος αποπληρωμής να ισχύει για το μη διαγραφέν τμήμα των προσαυξήσεων και των προστίμων.

Για τις επιχειρήσεις, τους διαχειριστές και τους μετόχους τους, η ρύθμιση, εκτός από τη δυνατότητα διάσωσης της επιχείρησης, θα πρέπει να συνεπάγεται την **αναστολή της ποινικής δίωξης, την άρση των πάσης φύσεως διοικητικών μέτρων** που λαμβάνονται εξαιτίας πράξεων ή παραλείψεων, ώστε κάθε μορφής δίωξη να παύει αυτόματα.

Όλες οι προτάσεις της ΕΣΕΕ σε καμία περίπτωση δεν δημιουργούν μαύρες τρύπες, δεν θέτουν σε κίνδυνο τις καταθέσεις φυσικών και νομικών προσώπων στις συστημικές και τις συνεταιριστικές ελληνικές τράπεζες, ούτε βεβαίως

σκοπεύουν να χαρίσουν κεφάλαιο δανεισμού στους "προ κρίσης" ασυνεπείς δανειολήπτες και μόνιμους οφειλέτες του Δημοσίου. Επιπλέον θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η **νομοθετική στήριξη μιας "εντός κρίσης" επιχείρησης** δεν σημαίνει ασυλία, αλλά **μία δεύτερη ευκαιρία** να πληρώσει τις υποχρεώσεις της προς την αγορά και το δημόσιο.

Το ζητούμενο είναι μια εξωδικαστική λύση "αλά - καρτ" με κούρεμα των καταχρηστικών χρεώσεων, αύξηση των δόσεων και μείωση του ποσού της δόσης και του επιτοκίου δανεισμού από τις τράπεζες, καθώς και μία εύλογη πίστωση χρόνου, το πολύ 12 μηνών, για την εξόφληση των προμηθευτών, αλλά και των εργαζομένων της προβληματικής επιχείρησης.

Υπενθυμίζουμε έτσι τα προ 4ετίας αιτήματα της ΕΣΕΕ όπως "δανείστε μας χρόνο, αντί για χρήμα" και "στηρίξτε νομοθετικά την εντός κρίσης μικρομεσαία επιχείρηση". Ήρθε η ώρα, έστω και πολύ καθυστερημένα, να υλοποιηθούν.

VII. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΑΔΙΚΙΩΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΜΕ

Το φορολογικό σύστημα αποτελεί το βασικότερο εργαλείο άσκησης δημοσιονομικής πολιτικής στα χέρια της εκάστοτε Κυβέρνησης, προκειμένου να καταστεί εφικτή η μεταβίβαση πόρων για τη χρηματοδότηση των αναγκών του Δημοσίου. Η συγκεκριμένη μεταφορά πρέπει να υλοποιείται με το χαμηλότερο δημοσιονομικό κόστος και να εγγυάται την αύξηση του παραγόμενου προϊόντος με παράλληλη διασφάλιση της δίκαιης διανομής του, μεταξύ των πολιτών. Δυστυχώς, το υφιστάμενο πλαίσιο που διέπει το φορολογικό μας σύστημα, ακόμη και κατόπιν της υιοθέτησης πληθώρας προσφάτως νομοθετημένων αλλαγών, βρίθει πολύπλοκων, δυσνόητων και άδικων διατάξεων, οι οποίες στερούν τη δυνατότητα των υπόχρεων για απρόσκοπτη και εμπρόθεσμη ρύθμιση των φορολογικών τους υποχρεώσεων. Παράλληλα, η ευμεταβλητότητα που το χαρακτηρίζει αποτελεί έναν έντονα ανασταλτικό παράγοντα στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, με αποτέλεσμα την περιορισμένη προσέλκυση ξένων επενδύσεων, αποδυναμώνοντας ταυτόχρονα τα όποια

κίνητρα ανάληψης εγγώριων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

Συνοπτικά δεν είναι υπερβολή να υποστηρίξουμε πως τα μέχρι στιγμής ληφθέντα φορολογικά μέτρα έχουν πλήξει κυρίως τους συνεπείς φορολογουμένους και επιχειρήσεις, καθιστώντας με αυτόν τρόπο αδύνατη την επίτευξη/ικανοποίηση του βασικού ρόλου που καλείται να διαδραματίσει η φορολογική διοίκηση και δεν είναι άλλος από τη δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών μεταξύ των πολιτών. Η Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου, ως άμεσος εκφραστής των αναγκών του επιχειρηματικού κόσμου, θεωρεί ως καθήκον της την υποβολή επικαιροποιημένων, τεκμηριωμένων και στοχευμένων προτάσεων, οι οποίες θα συμβάλλουν στη λήψη αποφάσεων που όχι μόνο θα ανακουφίζουν και θα προασπίζουν τα συμφέροντα των μικρομεσαίων εμπόρων αλλά κυρίως θα συντελούν στη διαμόρφωση ενός φορολογικού πλαισίου, ιδιαίτερα φιλικού προς το επιχειρείν και το οποίο θα διακρίνεται από τον έντονα αναπτυξιακό του χαρακτήρα.

Η αποκατάσταση των αδικιών όμως έχει προτεραιότητες και η πρώτη από αυτές είναι η **μείωση των συντελεστών φόρου στο πετρέλαιο θέρμανσης κατά 15-20%**, καθώς τα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών δείχνουν ότι το μέτρο της εξίσωσης του πετρελαίου θέρμανσης με το πετρέλαιο κίνησης απέτυχε.

Η δεύτερη αδικία είναι η **υπερβολική φορολογική επιβαρύνσεων στα Ι.Χ.** αυτοκίνητα. Προτείνεται λοιπόν η μείωση των φόρων πολυτελούς διαβίωσης και η κατάργηση του φόρου πολυτελείας καθώς και η μείωση των τελών κυκλοφορίας στα προηγούμενα επίπεδα.

Τα **αδικαιολόγητα λάθη του ΕΝΦΙΑ** ουσιαστικά εκκρεμούν. Στην ουσία έχουμε έναν μόνιμο διπλό (υπό προϋποθέσεις) φόρο στα ακίνητα, καθώς από τη μία πλευρά έχουμε τον καταλογισμό ενός κύριου/βασικού φόρου για πάσης φύσεως ακίνητα (κτίσματα, οικοπέδα εντός και εκτός σχεδίου πόλεως, αγροτεμάχια, βοσκοτόπους κ.α.), ενώ παράλληλα προβλέπεται και η επιβολή ενός συμπληρωματικού φόρου στους κατόχους ακίνητης περιουσίας, η οποία ξεπερνάει τις 300.000 ευρώ, στα πρότυπα του καταργηθέντος ΦΑΠ. Θεωρούμε ότι ο διπλός φόρος επιβαρύνει υπέρμετρα ιδιοκτήτες και επιχειρήσεις με σχετικά

ακίνητα σε μία δύσκολη περίοδο κρίσης και ύφεσης και κατά συνέπεια, προτείνουμε ο πίνακας του συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ να αναθεωρηθεί ώστε ο συμπληρωματικός φόρος σε καμία περίπτωση να μην υπερβαίνει τον κύριο φόρο.

Πίνακας 1: Συμπληρωματικός φόρος ΕΝΦΙΑ				
Κλιμάκια	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλιμακίου	Ύψος ακίνητης	Αναλογούν φόρος
300.000	0%	0	300.000	0
100.000	0,1%	100	400.000	100
100.000	0,2%	200	500.000	300
100.000	0,3%	300	600.000	600
100.000	0,6%	600	700.000	1.200
100.000	0,7%	700	800.000	1.900
100.000	0,8%	800	900.000	2.700
100.000	0,9%	900	1.000.000	3.600
	1,0%			

Ο εν λόγω "συμπληρωματικός" φόρος υπολογίζεται στη συνολική αξία των κτισμάτων και των οικοπέδων εντός σχεδίου πόλεως ή οικισμών που ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα και χαρακτηρίζεται από την προοδευτικότητά του και την ύπαρξη αφορολόγητου ορίου της τάξεως των 300.000 ευρώ (αντικειμενικής αξίας). Ο κατώτερος συντελεστής του είναι 0,1% για ακίνητη περιουσία πάνω από τις 300.000 ευρώ ενώ ο μεγαλύτερος είναι 1% για περιουσία αντικειμενικής αξίας μεγαλύτερης του 1 εκ ευρώ.

Τα εκκαθαριστικά του ΕΝΦΙΑ έχουν προκαλέσει αναστάτωση στους ήδη υπερφορολογημένους ιδιοκτήτες ακινήτων και απαιτούνται διορθωτικές παρεμβάσεις για την άμεση αποκατάσταση αδικιών και λαθών. **Η ΕΣΕΕ ζητά την επιβεβλημένη αναθεώρηση στους υπολογισμούς του Υπουργείου Οικονομικών**, τόσο στο βασικό φόρο, όσο και στην επιβολή του συμπληρωματικού φόρου, που ξεπερνά σε πολλές περιπτώσεις το 1% της σημερινής "φουσκωμένης", αντικειμενικής μεν, αλλά όχι πραγματικής δε, αξίας

του ακινήτου.

Η ΕΣΕΕ με επιστολή της στο οικονομικό επιτελείο έχει ζητήσει να μελετηθούν και να συμπεριληφθούν στη νομοθετική ρύθμιση που θα κατατεθεί στο τρίτο θερινό τμήμα της Βουλής στις 26 Αυγούστου, πέρα από τις διορθώσεις εξόφθαλμων αδικιών και πριν τη νέα έκδοση των εκκαθαριστικών στις αρχές Σεπτεμβρίου, τα εξής:

- Άνοιγμα εφαρμογής για διόρθωση λαθών των ιδιοκτητών.
- Επαναφορά αντικειμενικών αξιών στα περσινά επίπεδα.
- Διόρθωση λαθών υπολογισμού σε οικισμούς και νησιωτικές περιοχές.
- Εξορθολογισμός του βασικού/κύριου φόρου με την αξία του ακινήτου.
- Αναδιάρθρωση φόρου για ιδιοχρησιμοποιούμενη επαγγελματική στέγη.
- Μείωση του συμπληρωματικού φόρου τουλάχιστον κατά 50% και σε καμία περίπτωση να μην υπερβαίνει ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ τον κύριο φόρο.
- Αλλαγή προγραμματισμού και αύξηση των δόσεων από 5 τουλάχιστον σε 7 δόσεις.

Εκ μέρους των υπευθύνων πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι τα **λάθη με τον ΕΝΦΙΑ** δεν είναι μόνο φοροτεχνικά, αλλά κυρίως **σοβαρά λάθη άσκησης φορολογικής πολιτικής**. Οι άμεσες τροποποιήσεις του νέου "διπλού χαρατσιού", θα πρέπει να εστιάσουν περισσότερο στη τωρινή ικανότητα του πολίτη να πληρώσει και λιγότερο στο τι κατάφερε να κατέχει.

VIII. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΑΦΡΥΝΣΕΩΝ

1. **Φορολογία επιχειρήσεων:** Θέσπιση ενός κοινού φορολογικού συντελεστή, ανεξαρτήτως της νομικής μορφής των επιχειρήσεων (ατομικές, προσωπικές, κεφαλαιουχικές), ο οποίος θα διαμορφώνεται στο **15% επί των κερδών**, ενώ σε περίπτωση διανομής αυτών (κερδών) θα επιβάλλεται περαιτέρω επιβάρυνση της τάξεως του 15%, που θα

σηματοδοτεί και την εξάντληση/εκπλήρωση των υποχρεώσεων, όσον αφορά στο φόρο εισοδήματος.

2. **Φορολογία φυσικών προσώπων:** Ο φορολογικός διαχωρισμός των πολιτών με βάση την πηγή του εισοδήματος και όχι με βάση τις συνολικά διαθέσιμες απολαβές, ανεξαρτήτως πηγής προελεύσεως, αποτελεί απροκάλυπτη παραβίαση των βασικών αρχών της φορολογικής δικαιοσύνης, η άμεση αποκατάσταση της οποίας πρέπει να τεθεί ως απαρέγκλιτη προτεραιότητα της αναμόρφωσης του φορολογικού καθεστώτος. Ως εκ τούτου, προτείνεται η **υιοθέτηση ενιαίας κλίμακας φορολογίας εισοδήματος, με ανώτατο συντελεστή το 33%** και με διατήρηση του υφιστάμενου **αφορολόγητου ορίου των 9.500 ευρώ (9.545)**, με πρόβλεψη για κατοχύρωση της περαιτέρω προσαύξησής του κατά 500 ευρώ για το πρώτο εξαρτώμενο τέκνο, επιπλέον 500 ευρώ για το δεύτερο εξαρτώμενο τέκνο και κατά 800 ευρώ από το τρίτο εξαρτώμενο τέκνο και πάνω.
3. **Τεκμήρια διαβίωσης: Πλήρης κατάργηση των τεκμηρίων από το οικονομικό έτος 2015 (χρήση 2014)**, εξαιτίας της πληθώρας των στρεβλώσεων, των αδικιών και των εσφαλμένων συμπερασμάτων που προκαλούνται, με άμεση συνέπεια την υπέρμετρη επιβάρυνση των υπόχρεων.
4. **Προκαταβολή Φόρου Εισοδήματος Επιχειρήσεων:** Προτείνεται η **μείωση κατά 50% των υφιστάμενων ποσοστών προκαταβολής φόρου** για το επόμενο οικονομικό έτος, τόσο για τις ατομικές & προσωπικές επιχειρήσεις (υφιστάμενος συντελεστής 55% επί των κερδών), όσο και για τις κεφαλαιουχικές (υφιστάμενος συντελεστής 80% επί των κερδών). Παράλληλα, ενδείκνυται η καθιέρωση της ισχύος των μειωμένων επιβαρύνσεων/συντελεστών όχι μόνο για τα τρία πρώτα χρόνια λειτουργίας των επιχειρήσεων αλλά για το συνολικό χρονικό διάστημα της δραστηριοποίησής τους.

5. **Τέλος επιτηδεύματος:** Η αύξηση του τέλους επιτηδεύματος από 500 € σε 650 € για τους ελεύθερους επαγγελματίες και επιτηδευματίες, από 500 € σε 1.000 € για τις επιχειρήσεις και από 300 € σε 600 € για κάθε υποκατάστημα επιχείρησης αποτελεί ένα άδικο και αντιαναπτυξιακό μέτρο, το οποίο **στοχοποιεί και αποθαρρύνει την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.** Η επαναφορά του εν λόγω τέλους στα προηγούμενα επίπεδα, αποτελεί μία από τις πρώτες διορθωτικές κινήσεις στις οποίες πρέπει να προβούν οι ιθύνοντες του Υπουργείου Οικονομικών, με την περαιτέρω συρρίκνωσή του ή ακόμη και την πλήρη κατάργησή του, όταν οι οικονομικές συνθήκες ωριμάσουν, να αποτελεί βασικό προαπαιτούμενο για την επανεκκίνηση της πραγματικής οικονομίας.
6. **Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης:** Ακόμη ένα μέτρο το οποίο θεσπίστηκε εν μέσω οικονομικής κρίσης προκειμένου να επιτευχθεί η τόνωση των κρατικών εσόδων, με συντελεστές που κυμαίνονται από 1% - 4% για έχοντες εισοδήματα άνω των 12.000 ευρώ και το οποίο συνέβαλε στην απομύζηση επιπλέον πόρων από ελεύθερους επαγγελματίες, μισθωτούς και συνταξιούχους. Επιβάλλεται, με τη σταδιακή αποκατάσταση κάποιων βασικών οικονομικών μεγεθών, να αναθεωρηθεί – μέσω της μείωσης των συντελεστών κατά 50% – είτε ακόμη και να καταργηθεί στο προσεχές χρονικό διάστημα. Υπενθυμίζεται ότι η επιβάρυνση για νομικά πρόσωπα που ασκούν εμπορική δραστηριότητα και έχουν την **έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 200.000 κατοίκους** διαμορφώνεται σε **1.000 ευρώ ετησίως**, ενώ για εκείνα που δραστηριοποιούνται σε περιοχές με πληθυσμό έως **200.000 κατοίκους**, η επιβάρυνση ανέρχεται στα **800 ευρώ ανά έτος.**
7. **Ρύθμιση Ληξιπρόθεσμων Οφειλών στην Εφορία:** Ένεκα της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης και των δυσμενών συνεπειών που αυτή συνεπάγεται, οι υπεύθυνοι διαμόρφωσης του πλαισίου διευθέτησης των εκκρεμών φορολογικών οφειλών/υποθέσεων, θα πρέπει να λάβουν

σοβαρά υπόψη την περιορισμένη ρευστότητα που διακρίνει τη συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρηματικού κόσμου, εξαιτίας της συρρικνωμένης καταναλωτικής δαπάνης και του ισχνού τζίρου που αυτή συνεπάγεται. Προκειμένου λοιπόν οι ελεύθεροι επαγγελματίες/επιτηδευματίες να μπορέσουν να ανταποκριθούν στο σύνολο των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους, ενδείκνυται η αναπροσαρμογή του υπάρχοντος καθεστώτος και η θέσπιση πλαισίου που θα προβλέπει, υπό προϋποθέσεις, την **επέκταση του αριθμού των δόσεων έως τις 100**, διάταξη η οποία ισχύει άλλωστε και για τις οφειλές στα ασφαλιστικά ταμεία.

Επίσης, αντικείμενο ενδεδειγμένης επανεξέτασης θα πρέπει να αποτελέσει η προοδευτικότητα των περαιτέρω επιβαρύνσεων και των προσαυξήσεων, καθώς η εμπειρία των προηγούμενων ρυθμίσεων κατέδειξε ότι καταλήγουν σε ένα ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο. Σε κάθε περίπτωση οι υιοθετούμενες ρυθμίσεις θα επιτύχουν το στόχο τους, εφόσον **μηδενιστούν οι πρόσθετοι φόροι ή τα πρόσθετα τέλη που βεβαιώνονται με την κύρια οφειλή για όλα τα έτη.**

8. **Εκλογίκευση του Κώδικα Φορολογικών Διαδικασιών:** Οι υφιστάμενες σχετικές φορολογικές διατάξεις μπορεί να προβλέπουν την περικοπή σε μεγάλο ποσοστό των αρχικώς ορισθέντων φορολογικών προστίμων, σε καμία όμως περίπτωση δεν διακρίνονται για την ορθολογικότητά τους, σε μία μάλιστα περίοδο όπου η δραματική συρρίκνωση της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών επηρεάζει άμεσα και επί τα χείρω τον κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου, **ακόμη και τα πρόστιμα των 250 και 500 ευρώ για την μη έκδοση ή την εκπρόθεσμη έκδοση φορολογικών στοιχείων για τις επιχειρήσεις/επιτηδευματίες που τηρούν απλογραφικά και διπλογραφικά βιβλία αντίστοιχα, φαντάζουν ως ανυπέρβλητο εμπόδιο για τη χειμαζόμενη ελληνική επιχειρηματικότητα**, με την περαιτέρω απομείωσή τους να συνιστά άμεση προτεραιότητα.

Ζωτικής σημασίας για την επιβίωση χιλιάδων μικρομεσαίων επιχειρηματιών/ελεύθερων επαγγελματιών και μισθωτών αποτελεί η επαναφορά της ισχύος του Διοικητικού Συμβιβασμού σε περιπτώσεις επιβολής προστίμων, πρόβλεψη η οποία αυθαιρέτως και χωρίς κανένα ίχνος λογικής καταργήθηκε στο πλαίσιο της πρόσφατης αναπροσαρμογής του Κώδικα Φορολογικών Διαδικασιών. Η νομοθέτηση εξοντωτικών προστίμων σε συνδυασμό με την άρση της δυνατότητας προσφυγής σε Διοικητικό Συμβιβασμό, συνιστά κατάφωρη παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των υπόχρεων, ενώ ταυτόχρονα παρασύρει στο χείλος του γκρεμού πληθώρα συνεπών φορολογουμένων.

Επιπλέον παραφωνία στην υιοθέτηση χρηστικών και ορθολογικών διατάξεων που επιλύουν χρόνιες παθολόγιες της ελληνικής οικονομίας, συνιστά η καθολική εφαρμογή της αναστολής του ΑΦΜ. Ο εμπορικός κόσμος δεν αντίκειται στην αναστολή του ΑΦΜ σε περιπτώσεις που έχει αποκτηθεί με ψευδή και ανακριβή στοιχεία απάτης, βαριάς και συστηματικής φοροδιαφυγής καθώς και σε περιπτώσεις πάυσης της οικονομικής δραστηριότητας. Οι παραπάνω προβλέψεις όμως δεν μπορούν να εξομοιωθούν με περιπτώσεις φοροδιαφυγής ήσσονος σημασίας, καθόσον οι επιπτώσεις για τις επιχειρήσεις που τις διαπράττουν θα είναι καταδικαστικές και θα ισοδυναμούν με τον τερματισμό της λειτουργίας τους, δημιουργώντας παράπλευρες απώλειες στην αγορά. Ως εκ τούτου, προκειμένου ολοένα και περισσότερες επιχειρήσεις να αποφύγουν το «ξαφνικό θάνατο» και να καταστούν βιώσιμες αλλά να διασφαλιστεί ταυτόχρονα και η απρόσκοπτη εισροή πόρων στα Κρατικά Ταμεία (φόροι και πρόστιμα από παραβάτες), προτείνεται εναλλακτικά η επιβολή αυστηρών όρων επιτήρησης του ΑΦΜ των «ύποπτων» επιχειρήσεων, έναντι της απροειδοποίητης και «οριζόντιας» αναστολής της λειτουργίας τους.

- 9. Αλλαγές στο σύστημα ΦΠΑ:** Η ΕΣΕΕ εκφράζει επιφυλάξεις για τις κατατεθείσες στη Βουλή, με τη μορφή Πολυνομοσχεδίου (Ιούλιος 2014),

φορολογικές μεταρρυθμίσεις σε ζητήματα που άπτονται του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) και οι οποίες θα έπρεπε να συνδράμουν περισσότερο, τόσο στην επανεκκίνηση της πραγματικής οικονομίας όσο και στην μερική έστω, αποκατάσταση των όρων εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς μέσω της μείωσης του ΦΠΑ από 23% σε 19% για όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες. Είναι γεγονός πως κάποια από τα υποβληθέντα αιτήματα της ΕΣΕΕ προς την ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών, τελικά εισακούστηκαν, επιβεβαιώνοντας την άποψη πως για θέματα που σχετίζονται με την ομαλή λειτουργία της αγοράς θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη οι θέσεις των φορέων εκπροσώπησης του εγχώριου επιχειρείν. Ειδικότερα, η κατάργηση της υποβολής εκκαθαριστικών δηλώσεων ΦΠΑ και ο συμψηφισμός του χρεωστικού και του πιστωτικού ΦΠΑ των επιχειρήσεων, τόσο με ιδιώτες όσο και με το σύνολο των φορέων του Δημοσίου, χωρίς περιορισμούς, συνιστούν βασικά και νευραλγικής σημασίας αιτήματα του εμπορικού κόσμου. Με βάση μάλιστα τις διαβεβαιώσεις της Κυβέρνησης, η δρομολόγηση μείζονος σημασίας ρυθμίσεων εντός εύλογου χρονικού διαστήματος (Φθινόπωρο 2014) όπως η πρόβλεψη για αυτόματη επιστροφή ΦΠΑ χωρίς τη διενέργεια ελέγχων για τις συνεπείς επιχειρήσεις, θα αποτελέσει ένα ακόμη σημαντικό βήμα προς την ενδεδειγμένη κατεύθυνση.

Η ΕΣΕΕ, ήδη από τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους είχε εκφράσει την ικανοποίησή της αναφορικά με τη σχεδιαζόμενη, εκ μέρους του οικονομικού επιτελείου, απαλλαγή από το καθεστώς ΦΠΑ επιχειρήσεων με χαμηλό ετήσιο τζίρο, μία πρωτοβουλία αμφίδρομης ωφέλειας τόσο για τον επιχειρηματικό κόσμο όσο και για την επιτυχή έκβαση της ασκούμενης δημοσιονομικής πολιτικής (με μικρή απώλεια δημοσίων εσόδων). Άλλωστε η ΕΣΕΕ, στα πλαίσια συνεργασίας με το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης στην κοινώς επιχειρούμενη προσπάθεια εξάλειψης πληθώρας γραφειοκρατικών εμποδίων σε βασικούς τομείς

οικονομικής δραστηριότητας, είχε καταθέσει σαφείς και εμπεριστατωμένες προτάσεις για ζητήματα που άπτονται του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, μεταξύ των οποίων εξέχουσα θέση κατείχε η αδήριτη ανάγκη για **απαλλαγή από το ΦΠΑ επιχειρήσεων με πραγματοποιούμενο ετήσιο τζίρο τουλάχιστον 20.000 ευρώ**. Παρόλα αυτά, το αρχικώς προβλεφθέν ετήσιο επίπεδο τζίρου των 10.000 ευρώ μέχρι το οποίο οι επιτηδευματίες θα έχουν τη δυνατότητα εξαίρεσης από το καθεστώς ΦΠΑ, είχε κριθεί ανεπαρκές, από τη στιγμή που δεν αποτύπωνε την πραγματικά επικρατούσα κατάσταση και τις αδιαμφισβήτητες ανάγκες του πλέον αντιπροσωπευτικού κλάδου δραστηριοποίησης του εγχώριου επιχειρείν, εκείνον του Λιανικού Εμπορίου. Προς επίρρωση των παραπάνω, κύκλοι της Κυβέρνησης, αναλογιζόμενοι τη μικρή απήχηση και την περιορισμένη αποτελεσματικότητα του προωθούμενου μέτρου, ασκούσαν πιέσεις για αναπροσαρμογή του εν λόγω ποσού (10.000) στα επίπεδα των 20.000 – 25.000 ευρώ καταγεγραμμένου ετήσιου κύκλου εργασιών. Δυστυχώς, η διαφαινόμενη επικράτηση της αρχικής εισήγησης αφήνει δυσαρεστημένη τη συντριπτική πλειοψηφία του εμπορικού κόσμου. Οι μικρομεσαίοι του εμπορίου εκφράζουν την επιφυλακτικότητά τους για την αποτελεσματικότητα του συγκεκριμένου μέτρου και τις προοπτικές/δυνατότητες επίλυσης καίριων προβλημάτων της αγοράς, καθώς το ιδιαίτερα χαμηλό προβλεπόμενο επίπεδο τζίρου αφήνει «εκτός νυμφώνος» το βασικό πυρήνα των μικρών ελληνικών επιχειρήσεων, εκείνων που δραστηριοποιούνται στο χώρο της "μικρής λιανικής" της αγοράς.

Όπως γίνεται εύκολα αντιληπτό, το ποσό των 10.000 ευρώ αποτελεί ένα ευτελές μέγεθος και κρίνεται ανεπαρκές για την κάλυψη ακόμη και του βασικού λειτουργικού κόστους που επωμίζεται μία τυπική μικρή (ατομική) εμπορική επιχείρηση (βλ. σχετικό Πίνακα 1), καθώς μόνο τα ετήσια έξοδα που επιβαρύνουν το προϋπολογισμό της επιχείρησης και τα

οποία εξειδικεύονται στην εμπορική μίσθωση (ενοίκιο, περίπου 6.000 ευρώ), του προς εκμετάλλευση ακινήτου αλλά και στην κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (λογαριασμός ΔΕΗ, περίπου 2.000 ευρώ), προσεγγίζουν αθροιστικά τα 8.000 ευρώ. Στην περίπτωση βεβαίως που η επιχείρηση απασχολεί έστω και έναν εργαζόμενο, με μικρή ή σχεδόν μηδενική προϋπηρεσία, το συνολικό της κόστος (εκτός υποχρεώσεων σε Εφορία, Ασφαλιστικά Ταμεία και Προμηθευτές) εκτινάσσεται σε επίπεδα που κυμαίνονται μεταξύ 23.000 και 25.000 ευρώ. Εύλογα λοιπόν γεννάται το ερώτημα πως ένας επιτηδευματίας με όλη την καλή διάθεση που τον διακρίνει, αναφορικά με τη συμβολή του στην τόνωση της απασχόλησης μέσω της διατήρησης του εργατικού δυναμικού που διαθέτει, θα μπορέσει να ανταπεξέλθει σε τόσο αντίξοες και δυσχερείς συνθήκες.

Πίνακας 1(ΦΠΑ): Κόστος Μισθοδοσίας και Λειτουργικό Κόστος μίας μέσης (ατομικής) επιχείρησης Λιανικού Εμπορίου, σε ετήσια βάση	
Μίσθωση εμπορικού ακινήτου	6.000 €
Κατανάλωση ηλεκτρικής Ενέργειας (Λογαριασμός ΔΕΗ)	1.980 €
Λειτουργικό Κόστος (1)	7.980 € (1)
Απασχόληση πωλητή, άγαμου, με 3 χρόνια προϋπηρεσίας	15.860 €
Κόστος Μισθοδοσίας (2)	15.860 € (2)
Συνολικό Κόστος Επιχείρησης (1) +	23.840 € (1) + (2)

Με βάση λοιπόν τα παραπάνω στοιχεία και προκειμένου μία μικρή αντιπροσωπευτική εμπορική επιχείρηση στον τομέα του Λιανικού Εμπορίου να καταστεί βιώσιμη, κερδοφόρα και να μπορέσει να ανταποκριθεί στο σύνολο των υποχρεώσεών της, απαιτείται να διενεργεί σε ετήσια βάση έναν minimum κύκλο εργασιών περίπου 20.000 – 25.000 ευρώ, για τον οποίο θα πρέπει να της δίνεται η δυνατότητα εξαιρέσης από την υποχρέωση του ΦΠΑ. Η διεύρυνση του προς

υιοθέτηση ποσού σε ένα επίπεδο ίσο ή μεγαλύτερο των 20.000 ευρώ, θα αποτελέσει μία πραγματική οικονομική ανάσα στην ασθμαίνουσα αγορά, απαλλάσσοντας την από περιττά έξοδα και γραφειοκρατικά εμπόδια, ενώ ταυτόχρονα θα συνεισφέρει στην τόνωση των δημοσίων εσόδων, ένεκα των βελτιωτικών προβλέψεων εισπραξιμότητας του Φόρου Εισοδήματος (ΦΕΦΠ, ΦΕΝΠ).

Ως εκ τούτου, η επαναξιολόγηση του προς θέσπιση ποσού θα πρέπει να αποτελέσει βασικό μέλημα των υπεύθυνων άσκησης δημοσιονομικής πολιτικής, έτσι ώστε τις ευεργετικές συνέπειες του μέτρου να καρπωθούν οι "start-up" επιχειρηματικές μονάδες που στα πρώτα τους βήματα αποτελούν τη μικρή επιχειρηματικότητα της ελληνικής οικονομίας και χρήζουν άμεσης αρωγής.

10. Ισχύς του μέτρου της συλλογής αποδείξεων και στους ελεύθερους

επαγγελματίες: Η επιλεκτική εφαρμογή του μέτρου συλλογής των αποδείξεων σε συγκεκριμένες μόνο ομάδες, όπως οι μισθωτοί και συνταξιούχοι, αγγίζει τα όρια του παραλογισμού, καθώς στην ουσία στερεί τη δυνατότητα κάρπωσης φορολογικών ελαφρύνσεων από την πλευρά των επιτηδευματιών/ελεύθερων επαγγελματιών, υποτιμώντας την πολύτιμη συνεισφορά τους στην προσπάθεια τόνωσης της καταναλωτικής δαπάνης. Η ΕΣΕΕ έχει από μακρού προτείνει να **εκπίπτει το σύνολο των αποδείξεων όλων των επαγγελματικών κλάδων και όλων των φορολογουμένων κατά ένα ποσοστό από το εισόδημα και το υπόλοιπο αυτού να φορολογείται με βάση την υφιστάμενη φορολογική κλίμακα.** Η αφομοίωση ενός τέτοιου συστήματος θα βελτίωνε τη φορολογική συνείδηση των υπόχρεων, παρέχοντάς τους ένα ισχυρό κίνητρο συλλογής αποδείξεων από όλους ανεξαιρέτως.

ΙΧ. ΑΠΟΔΟΧΗ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΣΕΕ ΓΙΑ ΛΥΣΗ ΣΤΟΝ ΟΑΕΕ

Η ΕΣΕΕ επαναφέρει και επιμένει στη πρόταση της για "**πάγωμα**" και "**κεφαλαιοποίηση**" των παλαιών ληξιπρόθεσμων οφειλών στον ΟΑΕΕ, αλλά με

προϋπόθεση την επανέναρξη καταβολής των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών ώστε να ξεκολλήσει το Ταμείο από το εισπρακτικό αδιέξοδο των κατά 52% μειωμένων εσόδων του και να μπορεί να καλύψει την ανάγκη ιατροφαρμακευτικής κάλυψης των εν ενεργεία ασφαλισμένων στον ΟΑΕΕ, οι οποίοι έχουν οφειλές τις οποίες, λόγω της οικονομικής δυσπραγίας, αδυνατούν προσωρινά να αποπληρώσουν.

Ειδικά για την κρίσιμη περίοδο 2010-2014 είναι επιβεβλημένο αφενός το «πάγωμα» (κεφαλαιοποίηση) των παλαιών οφειλών και αφετέρου να δοθεί στους οφειλέτες η δυνατότητα να θεωρούνται ασφαλιστικά ενήμεροι, καταβάλλοντας την τρέχουσα εισφορά με ελεύθερη επιλογή κλάσης. Με αυτόν τον τρόπο **θα μπορούν να συνεχίσουν την επαγγελματική τους δραστηριότητα και παράλληλα να διατηρήσουν το δικαίωμα στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη** τόσο για τους ίδιους, όσο και για τα έμμεσα ασφαλισμένα μέλη της οικογένειάς τους. Η ΕΣΕΕ δεν παραγνωρίζει τις πρόσφατες αποφάσεις των Υπουργείων Υγείας και Εργασίας για την προσωρινή κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των οφειλετών επιχειρηματιών μέχρι τον Φεβρουάριο του 2015, πλην όμως δεν παύει να είναι προσωρινή, ενώ η πρότασή μας λύνει το πρόβλημα σε μόνιμη βάση. Παράλληλα, η υλοποίησή της θα ωφελήσει τα έσοδα του ΟΑΕΕ, ενώ για την επίσπευση των απαραίτητων διαδικασιών η ΕΣΕΕ έχει διατυπώσει σχέδιο διατύπωσης της εισηγητικής έκθεσης, της τροπολογίας και της προσθήκης της σε σχέδιο νόμου, ως ακολούθως:

«Εισηγητική Έκθεση

Με την προτεινόμενη τροπολογία παρέχεται στους ασφαλισμένους του ΟΑΕΕ που έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τον Οργανισμό, να ζητήσουν την κεφαλαιοποίησή τους. Η τροπολογία, η οποία συμπίπτει με τα πάγια αιτήματα της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ), έρχεται να αντιμετωπίσει την δεδομένη και συνεχώς διογκούμενη αδυναμία των ασφαλισμένων στον ΟΑΕΕ ελευθέρων επαγγελματιών να καταβάλλουν τις υποχρεώσεις τους και να ξεφύγουν από την μέγγενη των οφειλών, οι οποίες έχουν τόσο οικονομικό και

επιχειρηματικό αντίκτυπο στην αγορά, που συρρικνώνεται, όσο και προσωπικό κόστος, μέσω των αναγκαστικών μέτρων είσπραξης και των ποινικών διώξεων. Η εισαγωγή της κρίνεται απαραίτητη για τη στήριξη των οφειλετών, οι οποίοι εκτιμάται ότι έχουν ξεπεράσει τους 400.000, λόγω της δυσχερούς οικονομικής συγκυρίας και των σημαντικών προβλημάτων ταμειακής ρευστότητας που αντιμετωπίζουν και εντάσσεται στο πλαίσιο της γενικότερης προσπάθειας για την ανασύνταξη και την διατήρηση των δυνάμεων της αγοράς, την ανασυγκρότηση της εθνικής μας οικονομίας και την –τιθέμενη σε ρεαλιστικό πλαίσιο- αύξηση των εισροών του ΟΑΕΕ.

Η κεφαλαιοποίηση των οφειλών:

- Θα δώσει μία ευκαιρία στους οφειλέτες του Οργανισμού να επανενταχθούν στην ασφαλιστική οικογένεια και να εφοδιαστούν με τις αναγκαίες ασφαλιστικές ενημερότητες, που θα τους επιτρέψουν να συμμετάσχουν στα προγράμματα ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και να χρησιμοποιήσουν τα εργαλεία αυτά για να διασώσουν το επιτήδευμά τους.
- Θα επιλύσει το κατεπείγον κοινωνικό ζήτημα που έχει δημιουργηθεί με την ιατροφαρμακευτική κάλυψη των ιδίων και των οικογενειών τους, την οποία τώρα στερούνται από τον ΕΟΠΥΥ, λόγω των οφειλών προς τον ΟΑΕΕ.
- Θα ανακουφίσει τους οφειλέτες μέσω της αναστολής των αναγκαστικών μέτρων είσπραξης, εφόσον είναι εφεξής συνεπείς προς τις υποχρεώσεις τους απέναντι στον Οργανισμό.

Επιπλέον, λόγω της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας, που καθιστά για πολλούς οφειλέτες δυσχερή την ανταπόκρισή τους ακόμη και στις τρέχουσες ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις, δίνεται η δυνατότητα στον οφειλέτη του οποίου οι οφειλές κεφαλαιοποιούνται, να μπορεί να επιλέξει ελεύθερα ασφαλιστική κατηγορία, ακόμη και όταν είναι χαμηλότερη από αυτήν που βρίσκεται σήμερα.

Τέλος, με την προς ψήφιση τροπολογία παύουν να συνιστούν ποινικό αδίκημα οι οφειλές των ασφαλισμένων προς τον ΟΑΕΕ. Διορθώνεται έτσι μία στρέβλωση του νόμου, που από όλους τους ελεύθερους επαγγελματίες ήθελε να διώκονται ποινικά και για ίδιες εισφορές μόνο οι ασφαλισμένοι του ΟΑΕΕ, την στιγμή μάλιστα που η

μη ασφαλιστική ενημέρωση στερεί τους ίδιους και τις οικογένειές τους από την παροχή σύνταξης και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Τροπολογία - Προσθήκη

Άρθρο.....

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών, υποχρεούται, μετά από σχετική αίτηση του ασφαλισμένου, να προχωρήσει στην κεφαλαιοποίηση των μέχρι την δημοσίευση του παρόντος νόμου οφειλών του προς τον Οργανισμό άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, σε ενιαίο κεφάλαιο που θα περιλαμβάνει επίσης τις κάθε είδους προσαυξήσεις, πρόσθετα τέλη και λοιπές επιβαρύνσεις. Από της κεφαλαιοποίησης και εφεξής, το ενιαίο κεφάλαιο επιβαρύνεται μόνο με επιτόκιο ένα τοις εκατό (1%) ετησίως.

Στην ρύθμιση μπορούν να υπαχθούν όλοι οι υποχρεωτικά ασφαλισμένοι του ΟΑΕΕ που έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τον Οργανισμό. Εφόσον υπαχθούν στην ρύθμιση, οι ασφαλισμένοι με κεφαλαιοποιημένες οφειλές, μπορούν να λάβουν ασφαλιστική ενημερότητα και να έχουν πρόσβαση στις παροχές του Οργανισμού, υπό τον όρο ότι εφεξής θα καταβάλλουν τις τρέχουσες εισφορές τους κανονικά. Η κανονική καταβολή των εισφορών αναστέλλει τα εισπρακτικά διοικητικά και αστικά μέτρα, που επιδιώκουν την είσπραξη μέρους ή του συνόλου της κεφαλαιοποιημένης οφειλής.

Για την υποβοήθησή τους στην ομαλή εκπλήρωση των εφεξής υποχρεώσεών τους, οι ασφαλισμένοι με κεφαλαιοποιημένη οφειλή μπορούν, εξαιρετικά μέχρι 31-12-2017, να επιλέξουν ελεύθερα ασφαλιστική κατηγορία στον ΟΑΕΕ.

Κατά την συνταξιοδότηση, η κεφαλαιοποιημένη οφειλή μετατρέπεται σε ασφαλιστικό χρόνο με τελική επιλογή εξαγοράς εκ μέρους του ασφαλισμένου ή παροχής μειωμένης σύνταξης προς αυτόν. Εάν ο ασφαλισμένος επιθυμεί να εξοφλήσει νωρίτερα από τον χρόνο συνταξιοδότησης την κεφαλαιοποιημένη οφειλή του, το σχετικό δικαίωμα του παρέχεται οποτεδήποτε.

Ειδικά για τους οφειλέτες του ΟΑΕΕ με οφειλές κάτω των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, αυτοί μπορούν να ενταχθούν άμεσα και χωρίς προϋποθέσεις στην «Ρύθμιση νέας αρχής των οφειλόμενων εισφορών στους φορείς κοινωνικής

ασφάλισης» του ν. 4152/2013 (ΦΕΚ 107^Α) ή σε οποιαδήποτε άλλη ισχύουσα ρύθμιση. Για την εφαρμογή του παρόντος εδαφίου, η προθεσμία καταβολής της τελευταίας δόσης της 30ής Ιουνίου 2017 της «Ρύθμιση νέας αρχής των οφειλόμενων εισφορών στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης», που ορίζεται από το ν. 4152/2013, παρατείνεται μέχρι την εξόφληση των προβλεπόμενων σαράντα οκτώ (48) δόσεων του κάθε υπαγόμενου στην σχετική ρύθμιση, υπολογιζόμενη από την ημέρα υπαγωγής του και μετά.

Από της έναρξης ισχύος του νόμου αυτού, οι οφειλές των ασφαλισμένων προς τον ΟΑΕΕ παύουν να συνιστούν ποινικό αδίκημα. Με Απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια και διαδικασία για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.»

Παράλληλα με τα παραπάνω, η ΕΣΕΕ και ο εμπορικός κόσμος της χώρας εδώ και χρόνια έχουν θέσει στην προμετωπίδα των αιτημάτων τους **την αποποινικοποίηση των οφειλών για ίδιες εισφορές των ασφαλισμένων προς τον ΟΑΕΕ**. Θεωρούμε ότι είναι πλέον καιρός, ως ένδειξη καλής θέλησης προς την κοινωνία, να καταργηθεί επιτέλους αυτό το επαχθές μέτρο, να πηγαίνει ένας έμπορος στην φυλακή επειδή έχει προς το ταμείο οφειλές, που –ούτως ή άλλως- αφήνουν τον ίδιο και την οικογένειά του, χωρίς ασφάλιση, χωρίς σύνταξη και χωρίς ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Υπενθυμίζουμε ότι το αναχρονιστικό και άδικο νομικό πλαίσιο που αφορά στην ποινική καταδίωξη των οφειλετών μόνο του Ταμείου μας εφαρμόστηκε με το άρθρο 1 του Αναγκαστικού Νόμου 86/1967 και υιοθετήθηκε από τα Καταστατικά του ΟΑΕΕ με την παράγραφο 1 άρθρου 16 του Προεδρικού Διατάγματος 258/2005.

Συμπερασματικά, αν αναλογιστεί κανείς ότι η κρίση ξεκίνησε το 2009, είναι πολλοί πλέον οι έμποροι που έχουν ασφαλιστικές οφειλές και –εκτός από τα όρια της φτώχειας που ήδη έχουν χτυπήσει την πόρτα τους- επικρεμάται επιπλέον επάνω από το κεφάλι τους και η «δαμόκλειος σπάθη» της ποινικής δίωξης και της φυλάκισης.

Κατά συνέπεια, η ΕΣΕΕ, ζητά για άλλη μία φορά **την πλήρη άρση της**

ποινικοποίησης των οφειλών ασφαλιστικών εισφορών προς τον ΟΑΕΕ και την διατήρηση μόνο των αστικών μέτρων (τα οποία μετά τις τελευταίες τροποποιήσεις είναι υπεραρκετά), όπως ακριβώς συμβαίνει και με τις οφειλές των λοιπών ελευθέρων επαγγελματιών και αυτοαπασχολουμένων (δικηγόρων, γιατρών, μηχανικών κλπ.) προς τα δικά τους ταμεία.

Χ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Εκπτώσεις- Προσφορές και άλλες Εμπορικές Πρακτικές

Παρά τις βελτιώσεις, ο νόμος περί εκπτώσεων πρέπει να αναμορφωθεί με γνώμονα ένα **"Κώδικα Δεοντολογίας" για την προστασία του καταναλωτή** και τον εκσυγχρονισμό των διαφόρων μεθόδων που ακολουθούν οι επιχειρήσεις σε νέες, απλές πρακτικές πώλησης, λαμβάνοντας πρωτίστως υπόψη τη χαμηλή κατανάλωση που οδηγεί στο κλείσιμο των ελληνικών εμπορικών επιχειρήσεων. Τα "εργαλεία" της εμπορικής επικοινωνίας για αύξηση των πωλήσεων, **εκπτώσεις, προσφορές, προωθητικές ενέργειες και stock**, δεν ορίζονται σαφώς και με απλό τρόπο με αποτέλεσμα να μην διακρίνονται με σαφήνεια οι διαφορές μεταξύ τους.

Η ΕΣΕΕ ταξινομώντας τις έννοιες αυτές, βάσει της διάρκειας, του σκοπού και του εύρους εφαρμογής τους, μπορεί να διευκρινίσει ότι:

- Οι Εκπτώσεις έχουν σκοπό τη ρευστοποίηση του συνόλου των εμπορευμάτων σε σταθερές χρονικές περιόδους ετησίως.
- Οι Προσφορές διενεργούνται σε έκτακτες περιόδους και αφορούν σε περιορισμένο εύρος εμπορευμάτων που διαθέτει η επιχείρηση μέχρι τη λήξη τους.
- Οι Προωθητικές ενέργειες έχουν σκοπό την έκτακτη διαφήμιση, σε περιορισμένα είδη.
- Τα "Stock" έχουν σκοπό τη ρευστοποίηση αδιάθετων αποθεμάτων.

Με δεδομένο ότι κάθε επιχείρηση μπορεί να μειώνει και να αυξάνει τις τιμές ανάλογα με το κόστος των εμπορευμάτων, **δεν συνεπάγεται ότι θα πρέπει να το**

πράττει οποτεδήποτε το επιθυμεί με τη λανθασμένη χρήση των εκπτώσεων, προσφορών, προωθητικών ενεργειών και stock. Αυτός είναι και ο λόγος που οι μικρομεσαίοι έμποροι δεν επιθυμούν το μοντέλο των υψηλών τιμών και των ακόμα υψηλότερων ποσοστών εκπτώσεων, αλλά της "μίας τιμής, χαμηλής τιμής, όλο τον χρόνο" με εξαίρεση τις εκπτώσεις, λόγω τέλους εποχής.

Ωστόσο η ημερομηνία εκκίνησης των τακτικών εκπτώσεων, δεν εξυπηρετεί όλους τους κλάδους όπως σχολικά είδη, έπιπλα, ηλεκτρικά, ηλεκτρονικά κλπ. Επίσης πολλοί εμπορικοί σύλλογοι επιθυμούν να αλλάξει ο χρονικός προσδιορισμός των ενδιάμεσων εκπτώσεων (mid season sales) και κυρίως να μην επιτρέπονται οι προσφορές και οι προωθητικές ενέργειες 30 ημέρες πριν την επίσημη έναρξη των τακτικών εκπτώσεων, καθώς έχει διαπιστωθεί ότι **προσπαθούν να μιμηθούν τις τακτικές εκπτώσεις, προκαλώντας σύγχυση στον καταναλωτή.**

Λειτουργία των Καταστημάτων τις Κυριακές

Η ΕΣΕΕ ήδη από το τέλος του 2012, που εκδηλώθηκε για πρώτη φορά η ανεξήγητη εμμονή του Υπουργείου Ανάπτυξης να απελευθερώσει τις Κυριακές, εξέφρασε την κάθετη αντίθεση και την ευαισθησία του εμπορικού κόσμου της χώρας προς το Υπουργείο σχετικά με το θέμα αυτό. Την ίδια χρονική περίοδο, είχε συμφωνηθεί ότι, πριν από την οποιαδήποτε σχετική ρύθμιση ή πρόταση ρύθμισης, θα πραγματοποιηθεί πρώτα εξαντλητικός διάλογος μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Αντ' αυτού, ήδη από τον Δεκέμβριο του 2012 και μέσω του τότε σχεδίου νόμου «Αγορανομικός Κώδικας», βρεθήκαμε αντιμέτωποι με την πλήρη απελευθέρωση της λειτουργίας των καταστημάτων όλες τις Κυριακές του χρόνου.

Η ΕΣΕΕ και ο εμπορικός κόσμος της χώρας **απορρίψαμε την απελευθέρωση** και προτείναμε ως καλύτερη λύση, την ολοκληρωτική απόσυρση του άρθρου για τις Κυριακές και την έναρξη διαλόγου ανάμεσα στο Υπουργείο Ανάπτυξης και στους παραγωγικούς φορείς και στηρίξαμε με έρευνες και στοιχεία τις θέσεις μας για την πλήρη ανακολουθία της κυριακάτικης λειτουργίας με την ανταγωνιστικότητα ή την απασχόληση.

Τελικά, με το άρθρο 16 ν. 4177/2013 ορίστηκε ότι γενικό άνοιγμα θα ισχύει μόνο για συγκεκριμένες και περιορισμένες εκ του νόμου Κυριακές το χρόνο και συγκεκριμένα την πρώτη Κυριακή κατά την έναρξη των εκπτώσεων, δύο Κυριακές πριν από την ημέρα των Χριστουγέννων και την Κυριακή των Βαΐων. Κατά τα λοιπά, η λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές εξακολουθεί να είναι ζήτημα των τοπικών κοινωνιών και το άνοιγμα των μικρών επιχειρήσεων (κάτω των 250 τμ) αποφασίζει ο αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης (τέως Νομάρχης), κατά τις απαιτήσεις και τις επικρατούσες συνθήκες των τοπικών αγορών.

Ακολούθως, οι κατά τόπους Αντιπεριφερειάρχες εξέδωσαν τις σχετικές αποφάσεις λαμβάνοντας ειδική πρόνοια για τις τουριστικές περιοχές των νομών τους και **έτσι η αγορά ισορρόπησε, βάσει των προτάσεών μας.**

Ωστόσο, με την υποπαράγραφο ΣΤ5 παράγραφος 2^α του άρθρου πρώτου ν. 4254/2014, η προηγούμενη ηγεσία του Υπουργείου επανέφερε το θέμα, ενώ αυτό είχε λήξει και ορίστηκε ότι με Υπουργική Απόφαση θα καθοριστούν 3 τουριστικές περιοχές στις οποίες θα ισχύσει πλήρης απελευθέρωση, άσχετα από τις αποφάσεις των Αντιπεριφερειάρχων. Η ΕΣΕΕ **αντιμετώπισε αρνητικά την έκδοση της συγκεκριμένης Υπουργικής Απόφασης**, επειδή «ξαναανοίγει» το θέμα εκ του μη όντως, την στιγμή που η αγορά έχει βρει τις ισορροπίες της με τις παρεχόμενες εκ του νόμου Κυριακές που τα καταστήματα λειτουργούν ελεύθερα και τις αποφάσεις των Αντιπεριφερειάρχων.

Τελικά, ο Υφυπουργός Ανάπτυξης, εμμένοντας στον λανθασμένο χειρισμό αυτού του κρίσιμου θέματος, εξέδωσε την υπ' αριθμ. ΥΑ Κ1-1119/9-7-2014, η οποία τελικά **απελευθερώνει... 10 περιοχές αντί για 3** που ορίζει ο νόμος και γενικότερα παραβιάζει σωρεία διατάξεων και αρχών του Συντάγματος, ενώ είναι αντίθετη με τη Διεθνή Σύμβαση της Γενεύης αλλά και της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας, που καθιερώνουν τη Κυριακή ως ημέρα αργίας. Οι **5 κύριοι λόγοι που πάσχει η συγκεκριμένη Υπουργική Απόφαση** είναι:

1. Υπέρβαση της εξουσιοδοτικής διάταξης του νόμου: Η εξουσιοδοτική διάταξη (υποπαράγραφος ΣΤ5 παράγραφος 2α άρθρου πρώτου ν.

- 4254/2014) ορίζει ότι με Υπουργική Απόφαση θα καθοριστούν 3 τουριστικές περιοχές, στις οποίες θα ισχύσει πλήρης απελευθέρωση, άσχετα με τις αποφάσεις των Αντιπεριφερειάρχων. Η Υπουργική Απόφαση ορίζει 10 αντί 3 περιοχών, ενάντια στο γράμμα και στο πνεύμα της εξουσιοδοτικής διάταξης.
2. Εξάντληση της προθεσμίας που θέτει ο νόμος: Η εξουσιοδοτική διάταξη δημοσιεύτηκε στις 7 Απριλίου 2014 και έδινε προθεσμία 3 μηνών για την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης. Η Υπουργική Απόφαση υπεγράφη μεν στις 7 Ιουλίου αλλά δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ στις 8 Ιουλίου 2014, άρα εκπρόθεσμα των 3 μηνών.
3. Φύση της Υπουργικής Απόφασης – Διαβούλευση: Η Υπουργική Απόφαση ως Διοικητική Πράξη μπορεί να είναι δύο ειδών:
- Κανονιστική, δηλαδή αφορά όλους τους διοικουμένους. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται ειδική αιτιολόγηση, οπότε η διαβούλευση δεν παίζει ρόλο.
 - Ατομική αλλά γενικού περιεχομένου, δηλαδή αφορά μία ευρύτερη ομάδα διοικουμένων, η οποία όμως οριοθετείται. Δεδομένου ότι τα καταστήματα που ανοίγουν στις δεδομένες περιοχές οριοθετούνται, πιστεύουμε ότι η Υπουργική Απόφαση αποτελεί ατομική διοικητική πράξη γενικού περιεχομένου, οπότε απαιτεί ειδική αιτιολόγηση. Τέτοια δεν υπάρχει, ούτε η διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε την καλύπτει.
4. Η υπουργική απόφαση αντίκειται στη Διεθνή Σύμβαση της Γενεύης και την Ευρωπαϊκή Οδηγία 94/104/1993 με τις οποίες καθιερώνεται η Κυριακή ως ημέρα αργίας και απαγορεύεται η λειτουργία των καταστημάτων και η απασχόληση των εργαζομένων. Παραβιάζει επίσης αρχές του Συντάγματος όπως είναι η υποχρέωση του κράτους για την προστασία της οικογένειας (άρθρο 21), της θρησκευτικής ελευθερίας και της άσκησης του δικαιώματος κατά την καθιερωμένη αργία της Κυριακής (άρθρο 13), της ελεύθερης ανάπτυξης προσωπικότητας και της

συμμετοχής στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας και την απαγόρευση του ελεύθερου ανταγωνισμού (άρθρα 5 και 22).

5. Βλάβη των ΜμΕ εμπόρων: Οι έμποροι που ανοίγουν, το κάνουν με δυσβάστακτο κόστος της προσωπικής τους ζωής και άρα υφίστανται ανεπανόρθωτη βλάβη.

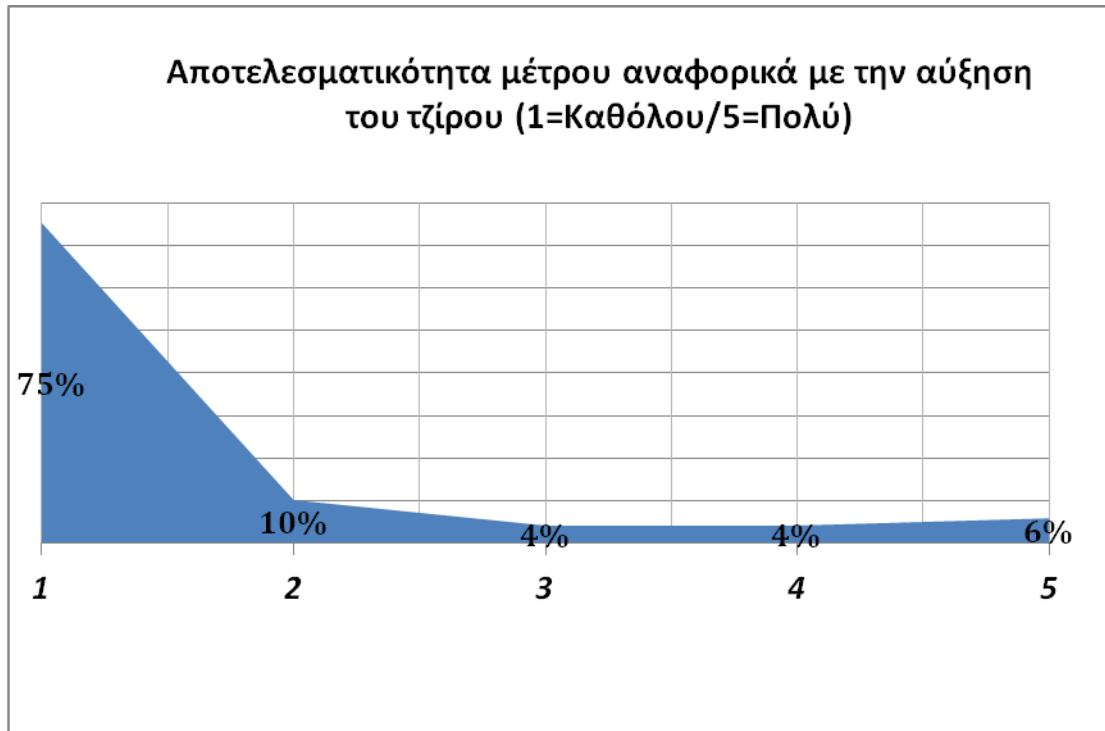
Η ΕΣΕΕ και άλλοι φορείς **έχουμε προσφύγει προς το Συμβούλιο της Επικρατείας**, το οποίο θα κρίνει το επίμαχο θέμα και θα αποφασίσει εάν τελικά θα αναστείλει και να ακυρώσει την Υπουργική απόφαση που δήθεν πιλοτικά επιτρέπει να λειτουργούν τα καταστήματα όλες τις Κυριακές του χρόνου.

Εν τω μεταξύ, **το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ζητάει στοιχεία για τις Κυριακές από αναρμόδιους φορείς, την στιγμή που η ΕΣΕΕ έχει ήδη τις απαντήσεις**. Συγκεκριμένα, η Συνομοσπονδία διεξήγαγε έρευνες για τις Κυριακές, 20 και 27 Ιουλίου, τα ευρήματα των οποίων δείχνουν ότι ούτε οι έμποροι είναι ευχαριστημένοι με το μέτρο, ούτε ότι τα ανοιχτά καταστήματα (όσα ήταν) είχαν απήχηση στους καταναλωτές.

Συγκεκριμένα, ως προς την πρώτη έρευνα, η ΕΣΕΕ διερεύνησε την κίνηση στην αγορά την Κυριακή των καλοκαιρινών εκπτώσεων (20 Ιουλίου), κατά την οποία τα καταστήματα σε όλη τη χώρα μπορούσαν να είναι ανοικτά. Η έρευνα ήταν τηλεφωνική σε δομημένο ερωτηματολόγιο σε τυχαίο δείγμα **227 εμπορικών επιχειρήσεων** στις εμπορικές αγορές της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης και ορισμένων σημαντικών περιφερειακών αγορών της Αττικής (Πειραιάς, Μαρούσι, Ν. Ιωνία, Γλυφάδα, Χαλάνδρι, Κηφισιά, Περιστέρι, Ν. Ιωνία, Ν. Σμύρνη). Το κύριο κριτήριο για την επιλογή της επιχείρησης ήταν η εγκατάστασή της σε παραδοσιακούς εμπορικούς δρόμους στα κέντρα πόλεων. Από τα σημαντικότερα ευρήματα της έρευνας είναι ότι ένα πολύ μεγάλο ποσοστό επιχειρήσεων δεν άνοιξε καν το κατάστημα την Κυριακή 20 Ιουλίου. Συγκεκριμένα το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 40% με το ποσοστό για την Θεσσαλονίκη να φτάνει στο 53%.

Το αποτέλεσμα δεν επαλήθευσε τις μεγάλες προσδοκίες των υποστηρικτών του μέτρου, ιδιαίτερα για το κέντρο της Αθήνας και με δεδομένο ότι η τουριστική

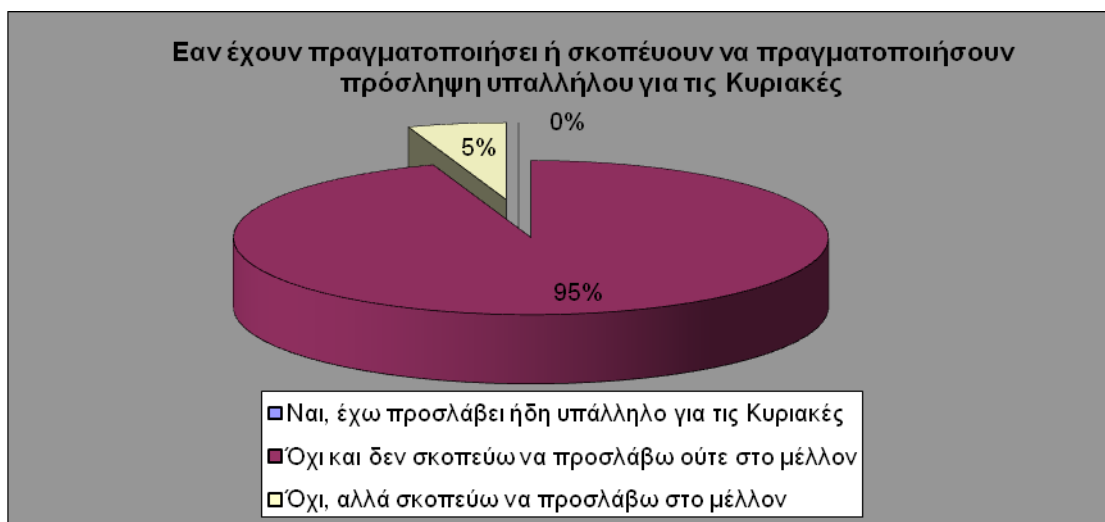
κίνηση είναι σαφώς αυξημένη. Άλλωστε, το κυριακάτικο άνοιγμα στηρίζεται κυρίως στο επιχείρημα του τουρισμού. Κι όμως ιδίως για το κέντρο της Αθήνας δεν υπήρξε καμία θετική απάντηση για την πορεία του τζίρου την συγκεκριμένη Κυριακή.

Στο πλαίσιο της έρευνας, οι επιχειρηματίες βαθμολόγησαν το μέτρο του κυριακάτικου ανοίγματος ελεύθερα από το 1 έως το 5 με βάση την αποτελεσματικότητά του, στην αύξηση του τζίρου της επιχείρησης συνολικά και όχι μόνο την Κυριακή. Όπως φαίνεται και διαγραμματικά η απόλυτη πλειοψηφία κατατάσσει το μέτρο ως **τελείως αναποτελεσματικό** ενώ οριακές και διάσπαρτες είναι οι απαντήσεις που δόθηκαν από το 3 έως το 5. Αρκετό ενδιαφέρον παρουσίασαν οι απαντήσεις των εμπόρων αναφορικά με την αύξηση του λειτουργικού κόστους της επιχείρησης από το άνοιγμα της Κυριακής. Το **64% επιβαρύνεται από το άνοιγμα** ενώ ένα αρκετά σημαντικό ποσοστό, το 36% δείχνει ότι κρίνει αμελητέα έως και μηδενική την επιβάρυνση.

Τέλος, στην πρόθεση πρόσληψης υπαλλήλου με αφορμή το άνοιγμα της επιχείρησης την Κυριακή, όλοι σχεδόν οι έμποροι απαντούν αρνητικά όχι μόνο για τώρα αλλά και για το μέλλον. Δηλαδή, επιχειρήσεις οι οποίες ανοίγουν την Κυριακή, δεν προτίθενται να προσλάβουν υπάλληλο. Το ποσοστό είναι συντριπτικό για να μπορεί κανείς να το αμφισβητήσει και αποδυναμώνει πλήρως το επιχείρημα των υποστηρικτών του ανοίγματος περί αύξησης της απασχόλησης.

Στο πλαίσιο της δεύτερης έρευνας που πραγματοποιήθηκε για την Κυριακή, 27 Ιουλίου, οι έμποροι του ιστορικού κέντρου της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης

ρωτήθηκαν εάν, σύμφωνα με την δυνατότητα που τους εκχωρεί η πρόσφατη υπουργική απόφαση, άνοιξαν τα καταστήματά τους την συγκεκριμένη Κυριακή. Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας εκτιμάται ότι ο αριθμός των καταστημάτων που άνοιξαν την Κυριακή είναι πολύ μικρός, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία των καταστημάτων (σε ποσοστά 80% έως 90% σε Αθήνα – Θεσσαλονίκη) παρέμειναν κλειστά.

Ωστόσο, για τα καταστήματα που άνοιξαν, υπήρξε σχετική ταύτιση των απόψεων των επιχειρηματιών αναφορικά με τον τζίρο της Κυριακής, καθώς, οι περισσότεροι καταστηματάρχες που επέλεξαν να λειτουργήσουν την επιχείρησή τους δήλωσαν από «λίγο έως καθόλου ικανοποιημένοι» από τον τζίρο που πραγματοποίησαν τις δύο Κυριακές του Ιουλίου.

Για όλους αυτούς τους λόγους, η ΕΣΕΕ επιμένει ότι **η κυριακάτικη λειτουργία των καταστημάτων πρέπει να παραμείνει εξαίρεση και όχι να γίνει κανόνας.**